

PANORAMA

Keskiössä alue- ja kaupunkipolitiikka

SYKSY 2020 / nro 74

LATVIA

Siltojen rakentaminen vahvistaa alueellista kasvua

INTERREG: VAIKUTTAVAMPIA VIHERRYTTÄMISSTRATEGIOITA

REGIOSTARS 2020 -KILPAILUN FINALISTIT JA VOITTAJAT

Alue- ja kaupunkipolitiikka

PANORAMA

SISÄLLYSLUETTELO

PÄÄKIRJOITUS: Elisa Ferreira, koheesio- ja uudistusasioista vastaava Euroopan komission jäsen.....	3
VIHREÄMPÄÄ VIESTINTÄÄ: Interreg-tutkimuksessa arvioidaan EU:n viherryttämiskäytäntöjä ja edistetään niitä tulevissa strategioissa.....	4
INTERREG @ 30: nuoret ottavat keskeisen roolin nykyisten ja tulevien ohjelmien suunnittelussa.....	8
INTERREG VOLUNTEER YOUTH: yli 500 nuorta eri puolilla Eurooppaa on tähän mennessä tehnyt vapaaehtoistyötä tukien alueellista yhteistyötä.....	10
30 TAPAA JUHLIA: Viro ja Latvia tarttuvat numerohaasteeseen.....	12
SUURI KYSELY RAJAT YLITTÄVÄSTÄ YHTEISTYÖSTÄ: paljastaa monien teemojen nykytilan.....	13
EUSAIR: osaamisen ja innovoinnin yhdistäminen yhteisten haasteiden taltuttamiseksi ja Adrian- ja Joonianmeren alueen johtamiseksi.....	15
RAHOITUSVÄLINEET: Euroopan komissio on sopeuttanut lainsäädäntöä ja helpottanut rahoitusta talouden elvyttämiseksi koronaviruspandemian jälkeen.....	17
LATVIA: hyvällä tiellä kohti tietotaloutta ja nopeampaa kasvua erittäin hyvin hyödynnetyn EU-rahoituksen ansiosta.....	19
ASIAA DATASTA: Euroopan kaupunkien huono ilmanlaatu aiheuttaa enemmän ennenaikaisia kuolemia vuodessa kuin liikenneonnettomuudet.....	29
KARTAT: liikennevaihtoehtojen ja sähköautoinfrastruktuurin parantaminen Euroopan kaupunkien kasvihuonekaasupäästöjen leikkaamiseksi.....	31
REGIOSTARS: finalistit ja voittajat parrasvaloissa Euroopan alueiden ja kuntien 18. teemaviikolla Brysselissä ja etänä ympäri Eurooppaa.....	33
OMIN SANOIN: CESERin tutkimuksessa suositellaan yhdistämään liikkuvuus koulutukseen ja työllisyyteen Euroregio-yhteistyössä.....	39
HANKKEET: onnistuneita hankkeita Italiasta ja Kroatiasta, Réunionista, Suomesta, Kyprokselta ja Kreikan saarilta.....	40

4

8

15

17

19

40

PÄÄKIRJOITUS

Yhteenkuuluvuutta kentällä: yhteiskuntien ja talouksien jälleenrakentaminen

Hyvä lukija, tervetuloa lukemaan *Panoraman* ensimmäistä diginumeroa. Olemme lupaustemme mukaisesti siirtyneet sanoista tekoihin ja kerromme teille parhaat tarinat koheesiopolitiikan käytännön hankkeista ympäristöystävällisesti. Lehtemme ensimmäinen vihreä numero edustaa siirtymää vanhasta uuteen. Sen julkaisuhetki osuu aikaan, jolloin Eurooppa on toisessakin risteyskohdassa.

Meitä koettelee vakava terveys- ja talouskriisi, josta nouseminen edellyttää parannuksia, korjaustoimia ja jälleenrakennusta. Emme voi kuitenkaan palata vanhoihin toimintamalleihin: nyt on aika uudistua ja luoda parempi pohja tulevaisuudelle. Koheesiopolitiikan tavoitteena on tulevalle ohjelmakaudella 2021–2027 vihreä, digitaalinen ja kestävä talous.

Euroopan komissio on esitellyt kattavan valikoiman eri välineitä: CRII- ja CRII+-aloitteet hätäratkaisuna kriisiin, joustava korjausväline REACT-EU, elvytysväline tarvittaviin rakenteellisiin uudistuksiin sekä laajat koheesiopolitiikan ohjelmat pidemmän aikavälin kehitykseen.

Olen iloinen siitä, että REACT-EU-välineen hyväksyntä lainsäätäjien kanssa etenee nopeasti. Valitettavasti täytäntöönpanossa on kuitenkin suuria haasteita.

Meidän pitää yhdessä jäsenvaltioiden ja sidosryhmien kanssa varmistaa, että kaikki näiden välineiden tarjoamat resurssit kanavoidaan vaikuttaviin ja olennaisiin hankkeisiin, joilla voidaan saada aikaa muutoksia kentällä. Tämä tarkoittaa sitä, että ohjelmat pitää suunnitella nopeasti ja tehokkaasti. Meidän pitää parissa vuodessa pystyä osoittamaan kansalaisille, että heidän rahansa on käytetty viisaasti.

Meidän on investoitava hankkeisiin, jotka eivät tuo vain pikavoittoja, vaan joilla on pitkän aikavälin vaikutuksia. Tämä on investointipolitiikkaa, ei kulutuspolitiikkaa.

Välinepaketin pitää myös sopia yhteen vakaan ja johdonmukaisen, pitkän aikavälin eurooppalaisen ja kansallisen strategian kanssa. Tarvitsemme viisaita ja pitkän aikavälin investointeja, jotka ovat yhdenmukaisia yhteisten strategisten painopisteidemme kanssa. Huomioon on otettava jäsenvaltioiden erilaiset tarpeet ja lähtökohdat.

Ongelmiin ei ole yhtä kaikille sopivaa ratkaisua, joten meillä on edessämme paljon työtä. Työ koskee niin komissiota, kaikkia lainsäätäjiä, jäsenvaltioita, hallintoviranomaisia, alueellisia ja paikallisia kumppaneita kuin kansalaisia. Meidän pitää rakentaa ilmastoneutraali, kilpailukykyinen ja osallistava Eurooppa. Uskon, että meillä on siihen kaikki edellytykset, jos toimimme yhdessä. ■

Elisa Ferreira

*Koheesio- ja uudistusasioista vastaava
Euroopan komission jäsen*

YHTEENVETO KYSELYN TULOKSISTA

YHTEISET KESTÄVÄT
VIESTINTÄKÄYTÄNNÖT

(vastausaste) N=15

- 100%** Kiertotalous
Paperiton viestintä
- >50%** Nollajäte
Vähemmän lähitapahtumia
- <50%** Vihreät hankinnat
Muovittomuus
Tapahtumapaikkojen energiatehokkuus
- <1%** Uusiutuvan energian käyttö
Hiilijalanjäljen arviointi
Hiilipäästöjen kompensointi

PARANNETTAVAA

(vastausaste) N=15

- 20%** Vähemmän lähitapahtumia
Kiertotalous
- 13%** Hiilijalanjäljen arviointi
Hiilipäästöjen kompensointi
Tapahtumapaikkojen energiatehokkuus
- 7%** Muovittomuus
Sisäisen viestinnän sitouttamistoimet (lisätty ulottuvuus, "Muut")

OHJELMAN/HANKKEEN
VAHVUUKSIEN ITSEARVIOINTI

(vastausaste) N=15

- 100%** Paperiton viestintä
- 28%** Kiertotalous
Nollajäte
Muovittomuus
- 1%** Vihreät hankinnat
Tapahtumapaikkojen energiatehokkuus
- 0%** Hiilijalanjäljen arviointi
Hiilipäästöjen kompensointi
Uusiutuvan energian käyttö

Yllä on tarkempi yhteenveto tämänhetkisistä käytännöistä:

Ohjelmien ja hankkeiden
hallintokäytännöt

Toimien ei pitäisi rajoittua vain ohjelmien viestinnän kestävyys-teen, vaan sekä ohjelman että siitä rahoitettujen hankkeiden hallinnon on oltava järjestelmällistä. Interreg Alpine Space -ohjelmassa on laadittu kattava ohjeistus yhteisrahoitettujen hankkeiden ympäristöystävällisyyden parantamiseksi. Yhteisen

sihteeristön tiiminjäsenet allekirjoittivat henkilökohtaisen sitoumuksen hiilijalanjäljen pienentämiseksi omassa työssään. Ohjelman kumppanimaat puolestaan ilmaisivat toiveensa vihreämmästä ohjelmasta ohjelman tehtävänkuvauksessa.

Interreg V-A Italia-Slovenia on mielenkiintoinen esimerkki siitä, miten viisi hanketta on yhdistänyt voimansa. Vuonna 2019 ohjelmasta kohdennettiin lisävaroja toimintalinjasta 2 "Yhteistyö vähähiilisten strategioiden ja toimintasuunnitelmien täytäntöönpanossa" osarahoitettuihin hankkeisiin. Hankkeissa sovelletaan edelleen laskenta- ja viestintämenetelmää, jossa viestintätoimet suunnitellaan niin kuin kyse olisi yksittäisestä hankkeesta.

Verkkotapahtumat parantavat
tehokkuutta

Verkkotapahtumat ovat tehokas tapa pienentää hiilijalanjälkeä varsinkin, kun otetaan huomioon, että normaalioloissa ohjelmissa ja hankkeissa järjestetään tuhansia lähitapahtumia joka vuosi.

Viime vuosina Interreg Eurooppa -ohjelmassa on tuotettu lähes 100 tuntia sisältöä alueiden poliittisille päättäjille tarkoitettuihin verkkotapahtumiin. Ohjelmassa on testattu ja käytetty erilaisia tekniikoita, muotoja ja formaatteja, joilla verkkotapahtumista on pyritty tekemään mielenkiintoisia ja hyödyllisiä osallistujille. ➤

Ohjelmatiimi on aloittanut verkkotapahtumien täytäntöönpanon. Tiimin jäsenet koulutettiin. Työ alkoi tuottaa tulosta nopeasti, sillä virtuaaliset tapahtumat houkuttelivat enemmän osallistujia kuin fyysiset tapahtumat.

Hiilipäästöjen kompensointi on mahdollista

Hiilijalanjäljen pienentäminen voi tuntua monimutkaiselta, mutta kahdessa hankkeessa on osoitettu sen olevan mahdollista.

Balkanin ja Välimeren alueen Interreg-ohjelmasta rahoitetussa BalkanROAD-hankkeessa järjestettiin nollahiilikonferenssi: ”OpenEARTH 2020 – Konferenssi ilmastonmuutokseen sopeutumisesta ja sen lieventämisestä”. Kaikki osallistujat antoivat tietoa matkustus- ja majoitusmuodoistaan, jotta konferenssin kokonaishiilijalanjälki voitiin laskea. Laskennat tehtiin kansainvälisen ilmastonmuutospaneelin IPCC:n ohjeiden mukaisesti, ja tuloksista tehtiin juliste.

Konferenssin aikana syntyneet 17,2 tonnin hiilidioksidipäästöt kompensoitiin istuttamalla tammipuita. Istutettavien puiden määrä laskettiin sen perusteella, kuinka paljon tammet sitovat hiilidioksidia koko elinaikanaan.

Toinen esimerkki on Interreg MED -ohjelmasta rahoitettu 22 hankkeen yhteinen kestävä matkailun yhteisö. Yhteisö järjesti konferenssin täysin kiertotalouden periaatteita noudattaen ja kompensoi osan tapahtuman aikana syntyneistä 78 tonnin hiilidioksidipäästöistä. Osallistujat saivat vaikuttaa äänestämällä, minkä hankkeen kautta päästöt kompensoidaan.

Ympäristöä säästävät hankinnat: sitoutuneet toimittajat

Hankintatoimi on yksi tärkeimmistä aloista, joilla on erittäin tärkeää soveltaa järjestelmällisesti ympäristöystävällisiä käytäntöjä. Itämeren alueen Interreg-ohjelmassa järjestettiin 400 osallistujan konferenssi, jossa menttiin perinteisiä vihreitä ateriapalvelukokonaisuuksia pidemmälle.

Ateriapalvelujen tuottajat ovat käyttäneet tyypillisesti luomuruoaksi merkittyä ruokaa, joka ei kuitenkaan ole välttämättä paikallista lähiruokaa. Tarjouskäytäntöä muutettiin niin, että ateriapalvelu jaettiin pienempiin osiin (päivä ja ilta). Näin myös paikallisia toimittajia käyttävät pienemmät yritykset pystyivät osallistumaan tarjouskilpailuun. Lisäksi jokainen tarjouskilpailuun osallistunut ateriapalveluntuottaja haastateltiin. Haastattelussa pyrittiin arvioimaan palveluntuottajan lähestymistapaa kestäväan ateriapalveluun.

Toinen esimerkki toimittajien sitouttamisesta löytyy Etelä-Itämeren Interreg-ohjelmasta: USB-muistitikun toimittajia pyydettiin poistamaan pakkauksistaan muovikalvo.

Ateriapalvelujen ruokajätteen välttäminen

Europa-verkkosivuston mukaan ihmisravinnoksi tuotetusta ruoasta 20 prosenttia (tai 88 miljoonaa tonnia) päätyy joka vuosi jätteeksi Euroopassa. Ruokajätteestä ei tiedetä kovinkaan laajasti, minkä vuoksi Keski-Euroopan Interreg-ohjelmasta rahoitetussa STREFOWA-hankkeessa päätettiin edistää ruokajätteen vähentämistä Keski-Euroopan alueilla.

Hanke näyttää muille esimerkkiä omalla toiminnallaan. Kaikissa STREFOWA-hankkeen tapahtumissa noudatetaan ateriapalvelujen osalta nollajäteperiaatetta. Lisäksi hankkeen aikana järjestettiin viisi ruokajätettä käsittelevää hackathon-tapahtumaa Itävallassa, Italiassa, Unkarissa, Puolassa ja Tšekissä. Tapahtumien tavoitteena oli lisätä tietoisuutta muun muassa paikallisyhteisöjen keskuudessa, jotta löydettäisiin verkkoratkaisuja ruokajätteen vähentämisen tukemiseksi Keski-Euroopassa.

Kiertotaloutta Euroopan yhteistyön päivillä

Viron ja Latvian Interreg-ohjelmassa noudatetaan vihreiden tapahtumien suuntaviivoja, jotka laadittiin ”Vihreät julkiset tapahtumat” -hankkeessa. Vuosien 2017, 2018 ja 2019 Euroopan yhteistyön päivä -tapahtumat tarjosivat hyvän tilaisuuden esitellä näitä suuntaviivoja ja soveltaa niitä käytännössä. Tapahtumien jätteet lajiteltiin, tarjoiluissa suosittiin paikallisia tuotteita ja hanavettä ja jaettavat materiaalit valmistettiin kierrätetyistä tai kestävästä materiaaleista.

Latvian ja Venäjän rajat ylittävän ohjelman vuonna 2019 Pihkoviissa, Salaspilsissa ja Pietarissa järjestämässä Euroopan yhteistyön päivä -tapahtumissa noudatettiin vihreitä viestintäkäytäntöjä. Ympäristöasioita käsittelevien tapahtumien lahjat, matkamustot, nimikyltit, nauhat, kynät ja muut materiaalit olivat uudelleen käytettäviä.

Kaikki edellä mainitut käytännöt osoittavat, että ohjelmissa ja hankkeissa halutaan viedä ympäristöasioita eteenpäin. Suunnitteilla on lisäksi monia aloitteita, joilla tuetaan entistä vahvemmin tietoon perustuvia päätöksiä. ■

Interreg-ohjelman 30-vuotisjuhlallisuuksissa keskiössä nuoret

Interreg-ohjelma juhlii 30-vuotista taivaltaan ja valmistautuu uuteen ohjelmakauteen. Tässä yhteydessä on tärkeää ottaa huomioon, miten nuori sukupolvi voidaan osallistaa Euroopan laajuisen alueellisen yhteistyön parantamiseen.

Interreg-ohjelma on 30 vuoden ajan tukenut eurooppalaista hanketta ja alueiden välistä yhteistyötä poistamalla esteitä ja edistämällä yhteistä toimintaa kansalaisten lähentämiseksi.

Interreg-ohjelman juhlallisuuksissa on keskitytty kolmeen erilliseen mutta yhteenliittyvään teemaan: ”meillä kaikilla on naapuri”, ”nuoret” ja ”vihreä ja ilmastoneutraali Eurooppa”.

Vuonna 2018 15–29-vuotiaiden nuorten osuus EU:n väestöstä oli 17 prosenttia. Sukupuolesta, taloudellisesta tilanteesta, yhteiskunnallisesta taustasta tai iästä riippumatta kaikilla nuorilla on yhteisiä haasteita, kuten heikot työmarkkinat sekä vähän koulutus- ja työmahdollisuuksia.

Nuoret eivät myöskään ole immuuneja ilmaston lämpenemisen, turvallisuuden ja julkisiin laitoksiin kohdistuvan laajalle levinneen epäluottamuksen kaltaisille kriiseille. Heille on kuitenkin yhteistä toive paremmasta tulevaisuudesta. EU kokonaisuutena tarjoaa nuorille paljon mahdollisuuksia, ja yhä useampi nuori liikkuu Euroopassa työn perässä tai vapaa-ajalla.

Myönteistä kehitystä

Interreg-ohjelma auttaa ihmisiä käymään töissä toisessa jäsenvaltiossa, etsimään töitä muista Euroopan maista ja kauempaakin sekä käyttämään heitä lähimpänä olevia julkisia palveluja. Nuorten liikkuvuuden mahdollistaminen on ensisijaisen tärkeää, jos haluamme vahvistaa Euroopan asemaa tietotaloutena.

Se edistää verkostoja ja toimintoja, joilla autetaan nuoria yrittäjiä kehittämään taitojaan ja valjastamaan hyödyntämättömän potentiaalinsa. Näin syntyy toimintaympäristö, jossa nuoret voivat toteuttaa innovatiiviset ideansa. Interreg jakaa nuorille tietoa niin unionin sisä- kuin ulkopuolellakin ilmaston

“ Interreg osallistaa kansalaiset ja nuoret mukaan rakentamaan Eurooppaa. ”

lämpenemisestä ja oman elämäntavan muuttamisesta kestävämmäksi. Se lisää luottamusta rajan molemmin puolin tuomalla nuorten saataville yhteisiä julkisia palveluja. Interreg Eurooppa -ohjelman IEER-hankkeessa ja Interreg Maas-Rein -ohjelman Eur. Friends -hankkeessa käsitellään näitä asioita.

Oikea tasapaino

Vuosi 2020 on Interreg-ohjelmalle käännteentekevä vuosi. Tänä vuonna juhlietaan ohjelman 30-vuotisen taipaleen saavutuksia samalla, kun valmistaudutaan uuteen ohjelmakauteen. Interreg on avoin eurooppalaisten nuorten uusille ja innovatiivisille ideoille. Euroopan komissio onkin teettänyt kohdennettuja kyselytutkimuksia ja järjestänyt verkossa ryhmäkeskusteluja nuorille, jotka ovat tekemisissä Euroopan alueellisen yhteistyön kanssa (niin EU:ssa kuin naapurimaissa).

Kyselyjen ja keskustelujen tulosten pohjalta laadittiin ”nuorten manifesti paremman alueellisen yhteistyön puolesta Euroopassa”, joka esiteltiin koheesio- ja uudistusasioista vastaavalle Euroopan komission jäsenelle Elisa Ferreiralle ja Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajavaltiolle Saksalle Interreg-ohjelman jokavuotisessa tapahtumassa Brysselissä 15. lokakuuta.

Komission jäsen Ferreira sanoi: ”Interreg osallistaa kansalaiset ja nuoret mukaan rakentamaan Eurooppaa. Yhteistyöpolitiikassa tarvitaan kansalaisyhteiskunnan ääntä tulevaisuuden muokkaamiseksi. Interreg-ohjelmasta tuetaan vastaisuudessakin hankkeita, joilla edistetään työllisyyttä, korkeakoulujen välistä vaihtoa sekä laadukkaiden palvelujen yhdenvertaista saatavuutta raja-alueilla. Näillä toimilla varmistetaan, että seuraava sukupolvi voi elää mahdollisuuksien Euroopassa.”

Manifesti on saatavilla [alue- ja kaupunkipolitiikan pääosaston verkkosivustolla](#). Siinä nuoret pääsevät kertomaan ajatuksiaan Interreg-ohjelmasta ja erityisesti ideoitaan siitä, miten se saataisiin vastaamaan paremmin heidän tarpeitaan. Manifesti on suunnattu pääasiassa EU:n, jäsenvaltioiden, alueiden ja paikallistason poliittisille päättäjille sekä Interreg-ohjelman hallintoviranomaisille ja hankkeiden edunsaajille sekä kaikille EU:n koheesio politiikasta – ja erityisesti Interreg-ohjelmasta – nuorista, kansalaisten osallistamisesta ja demokraattisesta osallistumisesta kiinnostuneille organisaatioille. ■

LUE LISÄÄ

<https://europa.eu/!yB96wx>

«Interreg Volunteer Youth»

IVY mahdollistanut yli 500 nuoren vapaaehtoisen osallistumisen alueelliseen yhteistyöhön

Maaliskuussa 2017 käynnistynyt Interreg Volunteer Youth (IVY) -aloite on antanut jo 500 nuorelle mahdollisuuden osallistua alueelliseen yhteistyöhön. Sadat nuoret ympäri Eurooppaa tukevat Interreg-ohjelmia ja -hankkeita tekemällä alueellisesta yhteistyöstä näkyvämpää EU:ssa ja naapurimaissa.

Aloite on tarjonnut monille nuorille myös mahdollisuuden oppia eurooppalaisesta hankkeesta ja ymmärtää paremmin sen tavoitteita ja haasteita. Euroopan komission alue- ja kaupunkipolitiikan pääosaston tukemaa aloitetta hallinnoi Euroopan raja-alueiden liitto (AEBR) Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa.

Aloitteessa työskentelevät vapaaehtoiset tukevat ja edistävät Interreg-ohjelmien ja hankkeiden saavutuksia sekä raportoivat niistä.

Myrto Vergou työskenteli vapaaehtoisena Kreikan ja Bulgarian Interreg-ohjelman "Environmental Management Enhancement by Youth-run SMEs" -hankkeessa. Hän kertoo: "Opin paljon Kreikan

ja Bulgarian alueiden välisistä suhteista, yhteisistä intresseistämme ja siitä, miten voimme auttaa toinen toisiamme. Minulla on nyt selkeä kuva vahvuksistamme ja heikkouksistamme. Toivon, että onnistun omalla työlläni kertomaan näistä asioista [...] muille."

Tähän mennessä vapaaehtoisia on ollut mukana 41 Interreg-ohjelmassa ja 165 Interreg-hankkeessa. Tämä on osoitus siitä, että IVY-aloitteella on vaikutusta. Vuonna 2021 aloitteessa jatketaan työtä nuorten osallistamiseksi Euroopan alueelliseen yhteistyöhön ja voimaannuttamiseksi sitoutumaan solidaarisuus- ja yhteistyöhankkeisiin.

Myrto Vergoulla on selkeä näkemys siitä, miten alueiden välisiä suhteita voidaan hyödyntää parhaiten.

IVY-aloite käytännössä

Vuodesta 2019 Interreg-vapaaehtoisilla on ollut mahdollisuus myös järjestää alue- ja kaupunkipolitiikan pääosaston puolesta tapahtumia, joilla parannetaan koheesiopolitiikan tunnettuutta. Näitä tapahtumia kutsutaan kansalaisten osallistamistoimiksi (Citizens' Engagement Activities, CEA). Vapaaehtoiset ovat toteuttaneet tähän mennessä 23 tällaista tapahtumaa, joissa on järjestetty aktiviteetteja kansalaisille ja osallistettu paikallisyhteisöjä. Tavoitteena on ollut kertoa ihmisille Euroopan aluepolitiikan monista eduista.

Vuonna 2019 järjestetyissä kansalaisten osallistamistoimissa on muun muassa kerätty roskaa Pyreneillä, pidetty urheilukilpailuja Naujoji Akmenessa Liettuassa, melottu kanootilla Lietuan ja Latvian välisellä Ventajoella, järjestetty kaakaotyöpaja Guadeloupeessa, vaellettu Grumsinin metsässä Saksassa sekä järjestetty nuorten työpaja Sloveniassa. Luonnonystävät, urheiluhullut, lapset ja suklaanystävät ovat päässeet oppimaan koheesiopolitiikasta omien lempiharrastustensa parissa.

Solidaarisuutta rajan molemmin puolin

Koronaviruspandemia on vaikuttanut IVY-aloitteeseen, koska rajoja suljettiin ja joissain maissa oli voimassa täyssulku eli ulkonaliikkumiskielto. Kun useimmat maat ryhtyivät tiukkoihin rajoitustoimiin viruksen hillitsemiseksi, alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto ja Euroopan raja-alueiden liitto mahdollistivat jo työnsä aloittaneiden vapaaehtoisten etätyöskentelyn ja keskeytti uusien vapaaehtoisten vastaanoton.

Isäntäorganisaatiot ja vapaaehtoiset koordinoivat nopeasti toimintansa ja ovat jatkaneet yhteistyötään koko tämän ajan. Liikkumaan päästään taas sitten, kun matkustus EU:n sisällä on turvallista.

Euroopan komissio on halunnut korostaa nuorten roolia alueellisessa yhteistyössä osallistamalla IVY-vapaaehtoiset moniin Interreg-ohjelman 30-vuotisjuhlallisuuksiin. Näin on voitu hyödyntää nuorten kokemuksia ja oppia lisää eurooppalaisten nuorten alueellisen yhteistyön tulevaisuutta koskevista toiveista ja odotuksista.

Alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto teetti kyselyn, jossa kerättiin nuorten ideoita siitä, miten Interreg-ohjelmaa voitaisiin parantaa tulevaisuudessa. Tulokset sisällytettiin manifestiin, joka esiteltiin komission jäsen Ferreiralle Interreg-ohjelman jokavuotisessa kokouksessa.

Tämän eleen teki mahdolliseksi nuorten pitkäkestoinen ja tuottelias osallistuminen Interreg-ohjelmaan IVY-aloitteen kautta. Euroopan komissio lähetti näin seuraavalle sukupolvelle tärkeän viestin: solidaarisuus on EU:n sydän, ja sitä on vaalittava yhteisen tulevaisuutemme turvaamiseksi. ■

LUE LISÄÄ

<https://www.interregyouth.com/>

Interreg-ohjelman 30-vuotista taivalta juhlittiin Viron ja Latvian rajalla

Vuonna 2008 käynnistyi ensimmäinen Viron ja Latvian Interreg-ohjelman tukema yhteistyöhanke. Sen jälkeen on toteutettu onnistuneesti 119 yhteistyöhanketta, joiden avulla on luotu upeita kumppanuuksia ja edistetty naapurimaiden välistä yhteistyötä rajojen yli.

Yhteistyössä on keskitytty liiketoiminnan kehittämiseen sekä muun muassa IT-alalla tai elintarvike-, puu-, lääke- ja avaruusteollisuudessa toimivien pk-yritysten tuotekehitykseen. Työvoiman liikkuvuuden mahdollistaminen, tietoisuus ympäristöasioista, kulttuuriperintöön perustuva matkailu ja pienet jahtisatamat ovat tuoneet yhteen kymmeniä valtiollisia ja kunnallisia toimijoita, yrityksiä ja kansalaisjärjestöjä.

Interreg-ohjelman 30-vuotisjuhlallisuuksissa Virossa ja Latviassa on keskitytty naapuruuteen, ympäristöasioihin ja nuorten osallistamiseen. Kaikki teemat sisällytettiin lukuisiin yhteisiin toimintoihin, joissa luku 30 otettiin haasteena.

Oletko koskaan yrittänyt vastata **30 kysymykseen** Interreg-ohjelmasta, Virosta ja Latviasta? Tiesitkö, että keep.eu

tarjoaa kattavimmin tietoa kaikista Interreg-hankkeista? Syyskuussa 2020 vain kokeneimmat hankepääälliköt ja ohjelman suurimmat fanit olisivat osanneet vastata verkon tietokisaan "In the celebration of Interreg 30".

30 km 30-vuotiaalle Interreg-ohjelmalle. Oletko koskaan juhlinut merkkipaalua 30 kilometrin vaelluksella? Syyskuussa 50 virolaista ja latvialaista, joiden joukossa oli myös paljon nuoria, juhlisti yhteistyötä ja luontoa kävelemällä Cēsin itäpuolella Gaujan kansallispuistossa Latviassa vaellusreitillä, joka oli suunniteltu erityisesti Interreg-ohjelman 30-vuotisjuhlaa varten.

30 puuta 30-vuotiaalle Interreg-ohjelmalle. Oletko koskaan viettänyt Interreg-ohjelman vuosipäivää ja Euroopan yhteistyön päivää Viron ja Latvian rajalla? Viron ja Latvian ohjelman täytäntöönpanijat tekivät näin 19. syyskuuta istuttamalla 30 puuta EU:n uuden Valgan ja Valkan kaksoiskaupungin yhteiseen keskustaan. Näin keskustasta tulee vihreämpi. ■

Kyselystä uutta näkemystä yhteistyöhön EU:n raja-alueilla

Euroopan komission julkaisemasta, rajat ylittävää yhteistyötä käsittelevästä suuresta kyselystä käy ilmi, että kanssakäyminen on vilkastunut ja luottamus on lisääntynyt rajayhteisöissä.

Juutinrauman silta Tanskan ja Ruotsin rajalla.

Gallup International teki Euroopan komission pyynnöstä helmi-huhtikuussa 2020 suuren kyselytutkimuksen rajat ylittävästä yhteistyöstä. Komission jäsen Ferreira julkisti kyselyn tulokset 15. lokakuuta.

Kyselyssä keskitytään NUTS III -raja-alueiden väliseen yhteistyöhön vähintään kahdessa EU:n jäsenvaltiossa tai EU:n ulkopuolisessa maassa. Kysely tehtiin rajat ylittävien Interreg-yhteistyöohjelmien kattamilla raja-alueilla 27 jäsenvaltiossa, Andorrassa, Liechtensteinissa, Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Norjassa ja Sveitsissä.

Kysely on jatkoa vuonna 2015 teetetylle ensimmäiselle kyselylle. Kyselytutkimuksessa käsitellään samoja aiheita, kuten muun muassa rajat ylittävien yhteistyöohjelmien tunnettuutta, rajat ylittävää liikkuvuutta, kansalaisten asenteita naapurimaita kohtaan (rajat ylittäviä kokemuksia) sekä rajat ylittävien yhteistyöohjelmien esteitä raja-alueiden välillä.

Rajat ylittävien yhteistyöohjelmien tunnettuus

EU:n aluepolitiikasta rahoitettujen rajat ylittävien toimintojen tunnettuus on laskenut seitsemän prosenttiyksikköä vuodesta 2015. Vain 24 prosenttia rajat ylittävien Interreg-yhteistyöohjelmien alaisuuteen kuuluvilla raja-alueilla asuvista oli kuullut EU:n aluepolitiikasta rahoitetuista rajat ylittävistä toiminnoista omalla alueellaan.

Kaikkien 54 Interreg-ohjelman keskuudessa tunnettuus vaihtelee 51 prosentista (Slovenia-Unkari) 11 prosenttiin (Liettua-Puola). Tulos on epäilyksettä pettymys, vaikkakin se antaa Euroopan komissiolle sysäyksen panostaa tulevaisuudessa entistä enemmän viestintään yhdessä rajat ylittävissä yhteistyöohjelmissa mukana olevien kansallisten ja alueellisten viranomaisten kanssa.

Rajat ylittävä liikkuvuus

Rajat ylittävä liikkuvuus on kasvanut kolme prosenttiyksikköä vuodesta 2015, ja se koskettaa tällä hetkellä 56:ta prosenttia EU:n raja-alueiden asukkaista. EU:n raja-alueilla asuvista vastaajista 79 prosenttia oli matkustanut naapurimaahan ainakin kerran. Tämä on kolme prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisessä kyselyssä. Kuudesta eri matkustussyystä vastaajat arvioivat tärkeimmäksi vapaa-ajan matkailun (58 prosenttia, +14 prosenttiyksikköä). Toiseksi tärkein matkustussyys oli tavaroiden ja palveluiden hankinta (34 prosenttia, +8 prosenttiyksikköä).

Yksi viidestä (22 prosenttia) oli matkustanut naapurimaahan tapaamaan ystäviään, kun taas 16 prosenttia oli matkustanut sinne työasioissa ja 15 prosenttia perhevierailulle. Vastaajat ovat matkustaneet kumppanimaahan epätodennäköisimmin käyttääkseen julkisia palveluita (10 prosenttia). Suurinta liikkuvuus oli Irlannin ja Yhdistyneen kuningaskunnan (81 prosenttia, +4 prosenttiyksikköä) ja Itävallan ja Saksan Baijerin

alueen (76 prosenttia, +2 prosenttiyksikköä) ohjelmissa. Alueensa rajat ylittävän Interreg-yhteistyöohjelman kattamiin maihin mistä tahansa syystä matkustaneiden vastaajien osuus on kasvanut vuodesta 2015. Vapaa-ajanmatkailu on lisääntynyt eniten edellisestä kyselystä (14 prosenttiyksikköä). Toiseksi eniten on kasvanut matkustaminen ostamaan tavaroita ja palveluja (kahdeksan prosenttiyksikköä).

Kansalaiset suhtautuvat naapurimaihin yleisesti ottaen myönteisemmin

Vuoden 2015 kyselyssä havaittiin kansalaisten suhtautuvan myönteisesti naapurimaihin. Tämä tulos sai vahvistusta vuoden 2020 kyselyssä. Suuri enemmistö EU:n raja-alueilla asuvista suhtautuisi myönteisesti toisesta rajat ylittävän Interreg-yhteistyöohjelman alaisuuteen kuuluvasta maasta tulevaan naapuriin (91 prosenttia), työkaveriin (89 prosenttia), perheenjäseneseen (88 prosenttia) tai esimieheen (82 prosenttia). Kaikki edellä mainitut luvut ovat kasvaneet hieman (1–2 prosenttiyksikköä) vuoden 2015 jo korkeasta tasosta. Kaksi kolmasosaa (66 prosenttia) vastaajista oli sitä mieltä, että suurimpaan osaan ihmisistä voi luottaa. Heistä 19 prosenttia oli vahvasti tätä mieltä ja 47 prosenttia jokseenkin tätä mieltä. Luottamus muihin ihmisiin kasvoi hieman (viisi prosenttiyksikköä) edellisestä kyselystä.

Ohjelman tason tulokset kertovat suuresta eriarvoisuudesta. Sosiaalinen luottamus on korkeinta Pohjoismaissa toteutetuissa ohjelmissa: Ruotsi-Norja (89 prosenttia), Ruotsi-Tanska-Norja (87 prosenttia), CB028 Ruotsi-Suomi-Norja (86 prosenttia) ja CB032 Ruotsi-Suomi-Norja (84 prosenttia). Seuraavissa ohjelmissa taas alle puolet vastaajista oli samaa mieltä: Kreikka-Kypros, Slovakia-Unkari ja Slovakia-Tšekki (kaikissa 44 prosenttia), Kreikka-Bulgaria (45 prosenttia) ja Slovenia-Unkari (48 prosenttia).

Rajat ylittävän yhteistyön esteet

Edellisen kyselyn mukaisesti nytkin vastaajat näkivät raja-alueella asumisen enemmän mahdollisuutena (38 prosenttia) kuin esteenä (kolme prosenttia). Kuudesta tarkastellusta mahdollisesta esteestä kielierot (52 prosenttia) ja oikeudelliset ja hallinnolliset erot (44 prosenttia) mainittiin useimmiten rajat ylittävän yhteistyön esteenä. Näiden osuudet ovat kuitenkin laskeneet edellisestä kyselystä: kielierot viisi prosenttiyksikköä ja oikeudelliset ja hallinnolliset erot kaksi prosenttiyksikköä. Kolmanneksi suurimman yhteistyön esteen muodostivat kyse-

RAJAT YLITTÄVÄN YHTEISTYÖN ESTEET

Kielierot: **52 %**

Oikeudelliset ja hallinnolliset erot: **44 %**

Yhteiskunnalliset ja taloudelliset erot: **41 %**

Kulttuurierot: **32 %**

Saavutettavuus: **30 %**

lyn mukaan oman maan ja kumppanimaan tai -maiden väliset yhteiskunnalliset ja taloudelliset erot, jotka mainitsi 41 prosenttia vastaajista. Osuus laski viisi prosenttiyksikköä edellisestä kyselystä. Neljännestä esteen muodostivat kulttuurierot, jotka mainitsi kolmannes vastaajista (32 prosenttia). Osuus ei muuttunut vuodesta 2015.

Alle kolme vastaajaa kymmenestä (30 prosenttia) piti saavutettavuutta (esimerkiksi maantieteelliset esteet tai liikenneinfrastruktuuri) ongelmana oman maan ja kumppanimaan tai -maiden väliselle yhteistyölle. Tämäkään osuus ei ole muuttunut edellisestä kyselystä. ■

LUE LISÄÄ

<https://europa.eu/lcW77bW>

Adrian- ja Joonianmeren alue

Todellinen esimerkki Euroopalle ja muillekin

Adrian- ja Joonianmeren aluetta koskevan EU-strategian (EUSAIR) vuosittain vaihtuva puheenjohtajuus antaa yhdeksälle osallistujamaalle mahdollisuuden vuorollaan edistää painopisteitä ja ohjata työtä eteenpäin. Puheenjohtajuus siirtyi 1.6.2020 Serbialta Slovenialle. Puheenjohtajan tavoitteena on edistää EUSAIRin lippulaivahankkeita sekä makroalueen kestävä, kilpailukykyistä ja sosiaalisesti osallistavaa talouskehitystä.

Slovenia toimii Adrian- ja Joonianmeren aluetta koskevan EU-strategian (EUSAIR) puheenjohtajana 1.6.2020 ja 31.5.2021 välisen ajan. Olen iloinen siitä, että kollegamme ovat yhdessä alueen eri instituutioita edustavien kumppanien kanssa onnistuneet parin viime vuoden aikana rakentamaan esimerkillisiä kumppanuuksia, jotka vahvistavat luottamusta tässä kauniissa Euroopan kolkassa.

Nyt on tärkeää, että tämä luottamus säilyy. Koronaviruspandemia on koetellut meitä kaikkia, mutta olemme myös oppineet tärkeä asian: voimme onnistua vain yhdessä.

Alku on ollut lupaava, sillä johtokunta on nyt hyväksynyt EUSAIRin lippulaivahankkeet kaudelle 2021–2027. On ensisijaisen tärkeää, että kaikki sidosryhmät sopivat yhdessä makroalueelliset painopisteet, jotka sisällytetään ohjelma-asiakirjoihin Euroopan rakenne- ja investointirahastojen ja strategisten IPA III -puitteiden tuella.

Jo vuonna 2018 annetussa Catanian julkilausumassa asetettu tavoite saavutettiin vihdoinkin EUSAIRin johtokunnan 12. kokouksessa 10.6.2020. EUSAIRin hallintoelimet ja erityisesti neljä temaattista ohjausryhmää ovat tehneet kahden vuoden ajan tiiviisti töitä makroalueellisten painopisteiden lopullisen luettelon hyväksymiseksi.

Laaja hankeluettelo on jo lähetetty kollegoillemme kaikissa EUSAIR-maissa sekä koheesio- ja uudistusasioista vastaavalle Euroopan komission jäsenelle Elisa Ferreiralalle ja laajentumisesta ja naapuruuspolitiikasta vastaavalle Euroopan komission jäsenelle Olivér Várhelyille. Meidän pitää kaikin mahdollisin keinoin panna täytäntöön yhteisesti sovittuja makroalueellisia painopistetoimia, jotta voimme taata poliittisen, taloudellisen, oikeudellisen ja rahoituksellisen lähentymisen nykyisestä kriisistä huolimatta.

Laaja hankeluettelo on jo lähetetty kollegoillemme kaikissa EUSAIR-maissa sekä koheesio- ja uudistusasioista vastaavalle Euroopan komission jäsenelle Elisa Ferreiralalle ja laajentumisesta ja naapuruuspolitiikasta vastaavalle Euroopan komission jäsenelle Olivér Várhelyille. Meidän pitää kaikin mahdollisin keinoin panna täytäntöön yhteisesti sovittuja makroalueellisia painopistetoimia, jotta voimme taata poliittisen, taloudellisen, oikeudellisen ja rahoituksellisen lähentymisen nykyisestä kriisistä huolimatta.

Keskiössä Euroopan vihreän kehityksen ohjelma

Tärkein asia Slovenian puheenjohtajakaudella 2020–2021 on EUSAIR-strategian viherryttäminen. Seuraavassa on yhteenvedo Slovenian neljästä pääargumentista strategisen päätöksen tueksi.

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma on yksi EU:n monivuotisen rahoituskehysten painopisteistä.

EUSAIR-strategiassa Slovenia vastaa yhdessä Bosnia-Hertsegovinan kanssa ympäristön laatupilarin koordinoinnista.

Vuonna 2004 EU:hun liittynyt Slovenia on aina kannattanut voimakkaasti EU:n laajentumista Kaakkois-Euroopassa. Uskomme vahvasti, että ympäristöstandardit ovat tässä prosessissa yhtä tärkeitä kuin taloudelliset ja demokraattiset standardit.

Viimeisenä muttei vähäisimpänä: koronaviruspandemiasta elpymisen voi Euroopassa ja maailmalla tapahtua vain ympäristöä kunnioittaen. Elämme alueella, josta löytyy upeita rantoja ja kaunista sisämaata. Näinä aikoina solidaarisuus ja tehokas monenvälinen alueellinen yhteistyö ovat entistä tärkeämpiä, ja tässä Adrian- ja Joonianmeren alue voi näyttää esimerkkiä Euroopalle ja muillekin.

Parin viime kuukauden aikana olemme yhteisymmärryksessä kaikkien osallistujamaiden kanssa määritelleet erityisten hankkeiden teemat sekä luoneet pohjan alueen tulevaisuuden haasteiden selättämiseksi erityisesti sinisen kasvun, liitettävyyden, ympäristön ja matkailun aloilla.

Haluamme yhdistää kaiken alueen osaamisen ja innovaation. Ne ovat meidän veturimme ja suuntanuoramme. Adrian- ja Joonianmeren alue voi olla vahva vain, jos sen asukkaat tuntevat itsensä vahvoiksi ja tuntevat yhteenkuuluvuutta. ■

Anže Logar

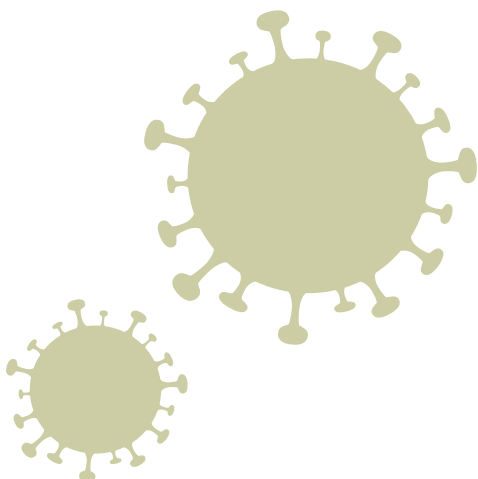
Anže Logar, Slovenian tasavallan ulkoasiainministeri

Slovenian Sečovlje Salinan luonnonpuiston suolakentät edustavat satoja vuosia vanhaa perinnettä.

Pk-yritysten rahoittaminen vihreän ja digitaalisen siirtymän edistämiseksi koronaviruspandemian jälkeen

Elämme myrskyisiä aikoja. Olemme keskellä ennennäkemätöntä yhteiskuntaa ravistelevaa terveys- ja talouskriisiä. Pienet ja keskiuuret yritykset ovat kärsineet kriisistä pahoin. Euroopan komissio on yhdessä jäsenvaltioiden kanssa vastannut hätätilanteeseen erittäin joustavasti sopeuttamalla EU:n lainsäädäntöä ja helpottamalla eurooppalaisten yritysten rahoittamista niiden pelastamiseksi.

Elpyminen sekä vahva ja osallistava talous edellyttävät, että talous saadaan nopeasti kasvuun. On myös selvää, että yhteiskunnan on oltava vahvempi, kestävämpi ja osallistavampi. Haasteena on tarjota räätälöityä rahoitusta ja käytännön tukea talouskasvun elvyttämiseksi. Tavoitteena on sekä vihreä että digitaalinen siirtymä kaikkien EU-maiden lähentämiseksi.

Tarkoituksena on investoida yrityksiin ja auttaa niitä kasvamaan ja luomaan yhteistä arvoa. EU-rahoituksen tavoitteena on tukea yrityksiä kehittämään yhteiskunnallisiin haasteisiin innovatiivisia ratkaisuja, jotka luovat vaurautta ja auttavat saavuttamaan liiketoiminnan tavoitteet.

Jotkin yritykset ovat koetelleet liiketoiminnan tarkoituksen ja tuoton rajoja voidakseen toimia oikein ja samalla luoda liiketoimintaa tämän mahdollistamiseksi. Sekä julkiset että yksityiset yritykset voivat auttaa palvelemaan yhteiskuntaa ja samalla maksimoida tuottonsa. Liiketoimintapäätökset vaikuttavat työntekijöihin, asiakkaisiin, toimittajiin, yhteisöön ja ympäristöön. Yrityksillä on aktiivinen rooli vihreässä ja digitaalisessa siirtymässä.

“ Rahoitusvälineiden ja tukien yhdistäminen voi auttaa hyödyntämään välineiden tarjoamia etuja niin, että rahoitusmekanismista voi tulla tehokas vihreän ja digitaalisen siirtymän edistäjä.”

Katerina Fortun, politiikan analyytikko, alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto

Kunnianhimo ja innovointi

Tämänhetkisessä kriisissä yrittäjät tarvitsevat entistä enemmän turvaa sekä rahoitusta ja käytännön tukea. Nykytilanne tarjoaa myös mahdollisuuden muuttaa yritysten työskentelytapoja. EU-rahoituksen tavoitteena on motivoida ja tukea yrittäjiä sitoutumaan kunnianhimoisempiin muutoksiin ja innovatiivisiin liiketoimintamalleihin, joilla tuotto maksimoidaan ja luodaan yhteistä arvoa. Onnistuuko tämä parhaiten lainoilla vai tuilla?

Rahoitusvälineet, kuten lainat, vakuudet ja pääoma, tarjoavat mahdollisuuden julkisen ja yksityisen sektorin väliseen yhteistyöhön, mikä auttaa ohjaamaan yksityistä pääomaa tehokkain investointeihin. Rahoitustarpeet ovat suuret, ja valtioiden velkataakka on noussut ennätystasolle koronaviruspandemian selättämiseksi. Julkinen rahoitus ei välttämättä riitä. EU-rahastojen rahoitusvälineet voivat kannustaa yksityisiä investointeja jakamalla riskin sijoittajien kanssa. Tavoitteena on näin parantaa yrittäjien rahoitustilannetta.

Toisaalta kriisi on iskenyt pahiten juuri pk-yrityksiin. EU:n tuki voi olla välttämätöntä uusien liiketoimintamallien kehittämiseksi ja soveltamiseksi epävarmoina aikoina.

Kaikkien auttavien käsien yhdistäminen voi olla uusi mahdollisuus. Rahoitusvälineiden ja tukien yhdistäminen voi auttaa hyödyntämään välineiden tarjoamia etuja niin, että rahoitusmekanismista voi tulla tehokas vihreän ja digitaalisen siirtymän edistäjä.

Taloukasvun edistäminen

Yrittäjät saattavat tarvita myös käytännön tukea uusien liiketoimintamallien sopeuttamiseksi oikein toimimiseen. Neuvonta, apu ja valmiuksien kehittäminen ovat rahoitusvälineiden onnistumisen kannalta ensisijaisia tärkeitä, ja niiden avulla kasvatetaan entisestään rahoituksen tehokkuutta ja vaikuttavuutta.

Yhdessä tukien kanssa rahoitusvälineet voivat tarjota räätälöityä rahoitusta ja käytännön tukea, joilla tuetaan elpymistä ja kasvua vihreän ja digitaalisen siirtymän tavoitteiden mukaisesti. Omaa tarkoitustaan toteuttavat yritykset ovat tärkeä osa ihmisiä palvelevaa taloutta, sillä ne luovat työpaikkoja, kasvua ja investointeja.

Yritysten työskentelytapojen uudistaminen voi auttaa meitä ratkaisemaan aikamme suuret ongelmat. Meillä on kapasiteettia, teknologiaa ja resursseja rakentaa vahvaa ja kestävää yhteiskuntaa ja luoda näin taloukasvua. ■

Latvia matkalla kohti tietotaloutta ja osallistavaa kasvua

Pohjois-Euroopassa Itämeren alueella sijaitseva Latvia on ylpeä rikkaasta kulttuuriperinnöstään ja kauniista luonnostaan. Koheesiopolitiikan rahoitus on ollut ensisijaisen tärkeä osa maan taloudellista ja yhteiskunnallista kehitystä siitä saakka, kun maa liittyi Euroopan unioniin vuonna 2004.

Latvia on yksi Baltian kolmesta maasta. Se itsenäistyi 18. marraskuuta 1918. Sen rajanaapureita ovat pohjoisessa Viro, idässä Venäjä, kaakossa Valko-Venäjä ja lännessä Liettua. Lännessä sen rantoja huuhtelee Itämeri ja pohjoisessa Riianlahti.

Maassa on lähes kaksi miljoonaa asukasta. Maan virallinen kieli on latvia, joka on yksi Euroopan vanhimpia kieliä.

Alueellinen eriarvoisuus ja suuret haasteet

Viimeisen kymmenen vuoden ajan Latvian kasvu on ollut vakaata huolimatta vuosien 2007-2009 finanssikriisistä ja sen seurauksista. Vuonna 2019 Latvian asukaskohtainen ostovoimakorjattu BKT oli 69 prosenttia EU:n keskiarvosta. Vuonna 2008 se oli 60 prosenttia.

Latvia kuuluu niihin taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) maihin, joissa aluekehityksen eriarvoisuus on suurinta, vaikkakin viimeisen kymmenen vuoden aikana nopeinta kasvua on ollut Riian naapurialueilla.

Vuonna 2016 Riian suunnittelualueen asukaskohtainen BKT oli 17 213 euroa (135 prosenttia maan keskimääräisestä asukaskohtaisesta BKT:stä). Kurzemessä vastaava osuus oli 74 prosenttia, Vidzemessä 66 prosenttia, Zemgalessa 63 prosenttia ja Latgalessa 51 prosenttia. Alueellista eriarvoisuutta esiintyy myös liiketoiminnassa, työllisyydessä ja tulotasossa sekä terveydenhuollon, sosiaalipalvelujen ja laadukkaan koulutuksen saatavuudessa.

Viimeisen vuosikymmenen aikana maan asukasmäärä on laskenut yhden prosentin keskimääräistä vuosivauhtia. Erityisesti työikäisen väestön osuus on laskenut niin muihin EU-maihin muuton kuin alhaisen syntyvyyden vuoksi. Kehityssuuntaus on aiheuttanut suuria paineita kasvupotentiaalille, työmarkkinoille sekä maan kyvyllä rahoittaa ja ylläpitää julkista infrastruktuuria ja julkisia palveluja.

Tulojen eriarvoisuus on Latviassa EU:n suurinta. Köyhyysriski uhkaa pääasiassa eläkeläisiä, vammaisia, yksinhuoltajaperheitä, suurperheitä ja pitkäaikaistyöttömiä.

Koronaviruskriisin vaikutus

Viimeaikainen pandemia on osoittautunut suureksi haasteeksi Latvian yhteiskunnalle ja ERI-rahastojen kapasiteetille. Koronaviruspandemian aikana asetettujen rajoitusten aiheuttama taluskriisi tulee vaikuttamaan merkittävästi Latvian talouteen ja yhteiskuntaan. Pandemian kehittymistä on vaikea enna-

koida, eikä sen mahdollisia vaikutuksia maailman, EU:n ja Latvian talouteen tiedetä. Kriisi johtaa kansainvälisten markkinoiden ja kotimaisen talouden rakenteiden uudelleenjärjestyihin, mikä voi tarjota myös mahdollisuuksia Latvian kehittyvälle taloudelle.

EU-rahoitus Latvian talouteen on pysynyt muuttumattomana vuonna 2020 koronaviruspandemian haasteista huolimatta. Päivitettyjen makrotaloudellisten ennusteiden mukaan Latvian BKT laskee tänä vuonna seitsemän prosenttia vuoteen 2019 verrattuna, kun taas ERI-rahastojen investointien taso pysyy 1,2 prosenttiyksikössä (ilman näitä investointeja maan BKT laskisi 8,2 prosenttia).

Tämän vuoden heinäkuussa Euroopan komissio hyväksyi toimenpideohjelman (Latvian toimittamat) muutosehdotukset EU-rahoituksen uudelleenjaosta koronaviruspandemian seurausten lieventämiseksi. Muutosehdotusten mukaan 386 miljoonaa euroa kohdennetaan talouden elvytystoimiin eli hankkeisiin, jotka voidaan panna täytäntöön nopeasti.

Varat kohdennetaan pääasiassa terveydenhuoltojärjestelmän vahvistamiseen tekemällä kiireellisiä investointeja infektologiaan ja psykiatriaan. Tarkoituksena on tukea myös yrityksiä ohjaamalla nykyisiä varoja vienti- ja valmistusyrityksiin, modernisoimalla tuotantoprosesseja ja vahvistamalla taloutta. Investointeja on myös kohdennettu sosioekonomisten vaikutusten lieventämiseen investoimalla työllisyystoimenpiteisiin sekä erilaisiin infrastruktuurihankkeisiin. ■

Pohjois-Euroopassa sijaitsevan Latvian pinta-ala on 64 559 km². Maassa on yli 12 000 jokea ja 2 256 järveä, ja sillä on Euroopan neljänneksi suurimmat makean veden varannot. Maa-ala koostuu pääasiassa hyväkasvuisista tasangoista, joista 29 prosenttia on maatalouden ja pienten maatilojen käytössä. Metsäalaa on 56 prosenttia pinta-alasta. Vuonna 2019 maan asukasluku oli 1 919 968, mutta se laskee noin yhden prosentin vuosivauhtia. Lasku näkyy erityisesti työikäisessä väestössä.

Talous

BKT:n kasvu jatkui vahvana vuonna 2018, kun investoinnit ja yksityinen kulutus nostivat sitä yli neljä prosenttia. Inflaatioaste pysyi vuoden 2017 tasolla ja oli 2,6 prosenttia. Maan BKT laskee ennusteiden mukaan seitsemän prosenttia vuonna 2020 ja elpyy sitten suhteellisen nopeasti vuonna 2021 (Euroopan komission kevään talousennuste).

Latvia on yksi EU-rahoituksesta eniten hyötyvistä maista. Investointeja on tehty tutkimukseen, teknologiseen kehitykseen ja innovointiin, yritysten kilpailukykyyn, kestävään liikenteseen, työllisyyteen ja liikkuvuuteen. Maa saa tukea myös verohallinnon ja terveydenhuollon parannuksiin sekä pääomamarkkinoiden kehittämiseen.

Vaikka Latvian elintaso lähentyy EU:n keskiarvoa, pääkaupungin ja alueiden välillä esiintyy suurta taloudellista eriarvoisuutta. Riian ja sen lähialueiden osuus Latvian BKT:stä on yli puolet, kun taas muut alueet ovat köyhempiä ja kasvu on siellä hitaampaa.

Alhaiset julkiset investoinnit terveydenhuoltoon ja epäterveelliset elintavat ovat pääasiallisia syitä väestön heikkoon terveydentilaan. Julkiset lisäinvestoinnit ovat parantaneet terveyspalveluja joillain alueilla. Maa on lähellä vuoden 2020 uusiutuvan energian tavoitetta, vaikka energiatehokkuudessa on vielä parannettavaa.

Työmarkkinat

Työttömyysaste laski 7,4 prosenttiin vuonna 2018. Vahva talous lisäsi työpaikkoja työmarkkinoilla ja auttoi kompensoimaan työikäisen väestön laskua. Työttömyysaste nousi yhdeksään prosenttiin vuonna 2020 koronaviruspandemian vuoksi. Elo-syyskuussa työllisyys alkoi kuitenkin hiljalleen parantua.

Yleisesti ottaen työmarkkinoiden tilanne on hyvä, vaikkakin työolot vaihtelevat alueittain ja taitotasoittain. Työttömyys on huomattavasti korkeampaa Riiasta kauempana olevilla alu-

eilla. Eniten puutteita on tieteen, teknologian, tekniikan ja matematiikan aloilla sekä ICT-alalla ja terveydenhuollossa.

Koulutus, tutkimus ja innovointi

Latvia investoi verrattain suuren osuuden BKT:stään koulutukseen (5,5 prosenttia vuonna 2017 EU:n keskiarvon ollessa 4,7 prosenttia). Laadukkaan koulutuksen saatavuus ei kuitenkaan jakaudu yhdenvertaisesti, sillä suurempien toisen asteen oppilaitosten oppilaiden koulutus on laadultaan parempaa kuin maaseudun pienemmissä kouluissa.

Maa investoi hyvin vähän tutkimukseen ja kehitykseen: vain 0,51 prosenttia BKT:stä vuonna 2017 (EU:n keskiarvo 2,1 prosenttia). Luku on EU:n alhaisimpia. Vuoteen 2020 mennessä hallituksen tavoitteena on kuitenkin nostaa osuus 1,5 prosenttiin BKT:stä.

Latvia on maltillinen innovoija, jonka vahvuudet ovat ICT-infrastruktuurissa. Digitaitojen osalta se on kuitenkin EU:n keskiarvon alapuolella, sillä 52 prosentilla väestöstä ei ole perusdigitaitoja.

Kauppa

Vienti oli vahvaa vuonna 2018 ja kasvoi 3,6 prosenttia. Maan tärkeimpiä vientituotteita ovat koneet ja mekaaniset laitteet, elektroniikkalaitteet ja puutuotteet. Latvialaiset tuottajat keskittyvät matalan teknologian teollisuudenaloille, joiden innovointinäkömät ovat heikot. Tuottavuus parani 4,7 prosenttia vuonna 2017, mikä nosti Latvian parhaiden suoriutuneiden EU-maiden joukkoon.

Digitaaliset sisämarkkinat

Latvia on ollut EU:n eturintamassa kuitu- ja 4G-yhteyksien käyttöönotossa, mikä on auttanut kuromaan umpeen kaupunki- ja maaseutualueiden välistä digitaalista kuilua. Kiinteän laajakaistayhteyden kattavuus on kuitenkin edelleen haaste.

Digitaalisten palvelujen käyttö on laajaa ja lisääntyy asteittain. Osaavista IT-alan ammattilaisista on kuitenkin pulaa.

Yhä useammat latvialaiset käyttävät verkkopalveluja, kuten verkkopankkia ja sähköisen hallinnon palveluja, ja digitaaliset julkiset palvelut ovat parantuneet merkittävästi. Kansalaisten digitaitoja pitää kuitenkin parantaa, mikäli Latvia haluaa hyödyntää osallistavia työmarkkinoita sekä parantaa yritysten tuottavuutta ja digitaalisten teknologioiden integrointia. ■

Viisaita investointeja kasvun nopeuttamiseksi

Latvian valtiovarainministeri Jānis Reirs pohtii maan kokemuksia EU-rahoituksen täytäntöönpanosta ja esittelee maan tavoitteita seuraavalle ohjelmakaudelle.

Miten Latvia on onnistunut EU-rahoituksen täytäntöönpanossa tähän mennessä?

Latvia sai kaudella 2004–2018 EU:n talousarviosta 11,77 miljardia euroa, kun sen oma rahoitusosuus oli samalla kaudella 3,098 miljardia euroa. Maan liityttyä EU:hun sen BKT on lähentynyt merkittävästi EU:n keskiarvoa. EU-rahoituksen osuus maan BKT:n kasvusta on vuositasolla 1–1,5 prosenttia, minkä ansiosta Latvia on yksi parhaiten onnistuneista EU-maista.

Nykyisellä ohjelmakaudella saatavilla oleva 4,4 miljardin euron EU-rahoitus on Latvian talouskasvun kannalta erittäin tärkeä, ja se on auttanut merkittävästi edistämään BKT:n ja työllisyyden kasvua. Tällä kaudella pääpainopiste on viisaissa ja perustelluissa investoinneissa, jotka ovat tehokkaita, kestäviä ja kustannustehokkaita.

Huomattavaa on, että vuoden 2019 väestötutkimuksessa 73 prosenttia vastaajista piti EU-rahastojen investointeja Latviaan yleisesti ottaen onnistuneina. Luku on korkeampi kuin Latvian EU-jäsenyyden jälkeen tehdyissä aikaisemmissa tutkimuksissa.

Viimeaikaisesta merkittävästä kasvusta huolimatta Latvia lukeutuu kuitenkin edelleen heikoimpien EU:n jäsenmaiden joukkoon, sillä sen BKT on vain 67 prosenttia EU:n keskiarvosta. Lisäksi Latgalen ja muiden pääkaupungista kaukana olevien alueiden väestötiheyden alenemisaste on suuri, ja niiden asukaskohtainen BKT on huomattavasti matalampi.

Miten Latvia on selviytynyt koronaviruspandemiasta?

Meillä on ollut pandemian aikana uusia haasteita, ja toimintaympäristö muuttuu koko ajan. Uusi tilanne on kuitenkin

avannut uusia mahdollisuuksia uudelleenjärjestellä taloutta ja sopeutua todelliseen tilanteeseen.

Latvia on onnistunut tähän mennessä hillitsemään hyvin koronaviruksen leviämistä, minkä ansiosta taloudelliseen toimintaan kohdistuu meillä vähemmän rajoituksia. Aikaisempaan kriisiin verrattuna Latviassa on tällä kertaa käytössään EU-rahoitusta, jolloin se voi tehdä julkisia investointeja, jotka edistävät talouden elpymistä ja yhteiskunnan sopeutumista uuteen tilanteeseen.

On tärkeää huomata, että koronaviruspandemiasta huolimatta EU-rahoituksen täytäntöönpanoaste on pysynyt samalla tasolla. Tämä on vaikuttanut myönteisesti maan talouden vakauteen.

“Rahoitusvälineitä on käytettävä laajemmin, jotta varmistetaan, että investoinnit kohdistuvat vakaisiin hankkeisiin, joissa syntyy kustannussäästöjä ja jotka tuottavat tuloa.”

Latvian alueiden väliset erot ovat OECD-maiden kolmanneksi suurimmat. Miten niitä pyritään kaventamaan seuraavalla ohjelmakaudella?

Alueiden kestävä ja tasapainoinen kehityksen varmistaminen edellyttää integroitua investointeja sekä jokaisen alueen ja paikallisen tilanteen erityispiirteet huomioiden ratkaisuja. Niiden avulla voimme kehittää palveluja ja asianmukaista infrastruktuuria sekä parantaa elämänlaatua ja liiketoimintaympäristöä.

Kulttuuri on aluekehityksen kannalta ensisijainen tärkeä ala. Se luo työpaikkoja, vientä sekä tuloja, sillä se houkuttelee niin paikallisia kuin ulkomaisia matkailijoita. Latvian alueiden kulttuuriperinnön ja historian monimuotoisuus ja infrastruktuuri antavat mahdollisuuden tarjota erilaista sisältöä ja erilaisia liiketoimintamahdollisuuksia.

Pyrimme tarttumaan aluekehityksen ongelmiin hyödyntämällä EU:n tukea integroitujen kehitysstrategioiden täytäntöönpanoon. Tavoitteenamme on kehittää kunnille niiden tarvitsemää infrastruktuuritukea, jotta ne voivat tarjota yritys- ja kulttuuripalveluja sekä taata kulttuuriperinnön säilymisen ja suojelun.

Tukea kohdennetaan myös julkisten palvelujen parantamiseen. Tässä otetaan huomioon asukasmäärien muutokset ja tehostetaan kuntien työskentelyä ottamalla käyttöön älyratkaisuja. Haluamme myös parantaa aluekehityksen parissa toimivien henkilöiden valmiuksia, hallinnollisia prosesseja ja julkisia tiloja.

Mitkä ovat Latvian tärkeimmät haasteet hiilineutraalin talouden, puhtaan energian ja kestävä liikenteen osalta?

Vuonna 2017 liikenteen osuus kaikista Latvian kasvihuonekaasupäästöistä oli 41 prosenttia. Pitkän aikavälin tavoitteena on saavuttaa ilmasto-neutraalius vuoteen 2050 mennessä. Tämä edellyttää päästökauppajärjestelmän ulkopuolisten kasvihuonekaasupäästöjen leikkaamista vuoteen 2030 mennessä kuusi prosenttia vuoden 2005 tasosta. Meidän pitää kehittää kestäviä ja innovatiivisia liikenne-ratkaisuja, joilla lisätään kohtuuhintaisten, saavutettavien ja ilmastoystävällisten liikennevaihtoehtojen saatavuutta.

Euroopan vihreän kehityksen ohjelman yhtenä tavoitteena on tarjota kannustimia multimodaaliliikenteeseen järjestelmän tehokkuuden parantamiseksi. Erityisesti kaupunkialueiden liikenne-ruuhkien ja

saasteiden vähentäminen edellyttää multimodaaliliikenteen yhteyspisteiden sekä pyöräilyinfrastruktuurin kehittämistä.

Latviassa on myös tärkeää kehittää julkista liikennettä keskittyen rautatieliikenteeseen. Tavoitteena on rautatieverkoston asteittainen sähköistys ja jo sähköistettyjen osien modernisointi.

Mitä Latvia toivoo saavuttavansa kaudella 2021–2027?

Latvia keskittyy seuraavalla ohjelmakaudella uudistuksiin ja investointeihin, joilla nostetaan maan talouden tuottavuutta ja parannetaan yritysten kilpailukykyä siirryttäessä kohti tietotaloutta. Näin latvialaiset yritykset voivat hyötyä vihreästä ja digitaalisesta siirtymästä kehittämällä uusia tuotteita ja palveluja. Tavoitteenamme on varmistaa kasvu kaikilla Latvian alueilla.

Kun otetaan huomioon väestörakenteen ja työmarkkinoiden kehityssuuntaukset, kehittyneiden maiden saavuttaminen on mahdollista vain parantamalla merkittävästi tuottavuutta. Tämän vuoksi yrityksillä tukevia investointeja pitäisi tarkastella tuottavuuden näkökulmasta. Näin tulisi olla kaikilla muillakin talouden aloilla. Rahoitusvälineitä on käytettävä laajem-

min, jotta varmistetaan, että investoinnit kohdistuvat vakaisiin hankkeisiin, joissa syntyy kustannussäästöjä ja jotka tuottavat tuloa.

Latvian kansallisen kehityssuunnitelman 2021–2027 mottona on ”Julkisen käytäytymisen muutos – kohti kehitystä”. Se kuvaa sitä, että yleisen hyvinvoinnin kehityksen tiellä on edelleen esteitä, jotka tulee poistaa. Esteet johtuvat ympäristöstä, työtä, koulutusta ja ihmisten kanssakäymistä koskevista asenteista ja käyttäytymis- ja ajattelutavoista, joiden on muututtava.

Latvia on asettanut kansallisen kehityssuunnitelman mukaisesti seuraavalle ohjelmakaudelle viisi päätavoitetta, jotka vastaavat täysin yhteisen koheesiopolitiikan tavoitteita:

Älykkäämpi Eurooppa: talouden innovatiivinen ja älykäs muutos – tutkimuskaasiteetin parantaminen ja taitojen kehittäminen, yritysten tukeminen ja digitalisaatio.

Vihreämpi Eurooppa: ilmastonutraalius, ilmastomuutokseen sopeutuminen ja ympäristönsuojelu.

Yhteenliitetyn Eurooppa: turvallisen, kestävän ja saavutettavan liikenteen kehittäminen ja digitaalisen liitettävyyden parantaminen.

Sosiaalisempi Eurooppa: yhtäläiset mahdollisuudet ja pääsy koulutukseen, terveydenhuoltoon ja työmarkkinoille, oikeudenmukaiset työolot ja -ehdot, sosiaalinen suojele ja osallistaminen.

Lähempänä kansalaisia oleva Eurooppa: kestävä ja integroitu aluekehitys.

Miten varmistetaan, että Latvian alueet ja kaupungit voivat tehdä tiivistä yhteistyötä eri kehitysstrategioiden ja painopisteiden osalta?

On muistettava, että kaikkien edellä mainittujen tavoitteiden saavuttaminen ja parhaiden ratkaisujen löytäminen edellyttää yhteiskunnan osallistumista. Työmarkkinaosapuolten ja yhteistyökumppanien on osallistuttava aktiivisesti suunnitelman laadintaan. Laaja julkinen osallistuminen investointien suunnitteluun vahvistaa luottamusta ja takaa, että kumppanimme osallistuvat aktiivisesti myös hankkeiden täytäntöönpanoon. Ensisijaisena tavoitteenamme on varmistaa tiivis yhteistyö kaikkien Latvian alueiden ja kaupunkien välillä. Näin voidaan soveltaa integroitua lähestymistapaa, joka perustuu eri alueiden strategioihin.

Tuottavuuden parantamisessa on tärkeää muun muassa älykäs innovointi, joka tapahtuu tutkijoiden ja elinkeinoelämän tiivissä yhteistyössä. Koheesiopolitiikan

rahoituksen avulla Latviassa on kehitetty tehokkaita välineitä innovoinnin ja tuottavuuden edistämiseen. Käyttäytymisen muuttaminen on tärkeää myös tieteen ja innovaation alalla, jotta tutkijat ja elinkeinoelämä voivat tehdä töitä rintaan ja luoda synergioita.

Taluskasvu ja parempi elintaso riippuvat kyvystämme rakentaa uutta tietopohjaista kilpailuetua nopeasti muuttuvassa ympäristössä. Tämä onnistuu nostamalla tuottavuutta tekemällä investointeja inhimilliseen pääomaan, tutkimukseen ja innovointiin sekä ottamalla käyttöön uusia digitaalisia tekniikoita.

Uuden kilpailuedun rakentamisessa on ratkaisevan tärkeää muuttaa yritysten liiketoimintamallia ja keskittyä lyhyen aikavälin kannattavuuden sijasta pitkän aikavälin kannattavuuteen eli kestävään kannattavuuteen.

EU-rahoituksen avulla on jo voitu vahvistaa tutkijoille ja elinkeinoelämälle suotuisaa ekosysteemiä sekä yhteistyöalustoja, minkä ansiosta latvialaiset yrittäjät voivat kehittää ainutlaatuisia tuotteita, joilla on korkea lisäarvopotentiaali. ■

Ministry of Finance of the Republic of Latvia

EU-RAHOITTEISET HANKKEET AUTTAVAT LATVIAA SIIRTYMÄÄN KOHTI TIETOTALOUTTA

LATVIAN YLIOPISTON TIETEEN TALO

Kokonaisinvestointi: 12 231 500 euroa

EAKR:n yhteisrahoitusosuus: 10 396 840 euroa

Latvian yliopisto on saanut päätöksen Tieteen talon rakennustyöt Riian Tornakalnsin kaupunginosassa sijaitsevassa akateemisessa keskuksessa. Se on maan edistyksellisin koulutus- ja tutkimuskeskus. Yliopisto voi nyt keskittää fyysikaalisten tieteiden, lääketieteen ja biotieteiden koulutus- ja tutkimustoiminnot yhteen paikkaan ja hyödyntää koulutuksen ja tutkimuksen välisiä synergioita sekä varmistaa tehokkaan tutkimustoiminnan.

Energiatehokkaassa älyrakennuksessa on 78 tutkimus- ja koulutuslaboratoriota edistyksellisine laitteineen. Moderni työympäristö auttaa houkuttelemaan nuoria lahjakkaita tutkijoita töihin paikallisiin tiedeinstituutioihin sekä ulkomaisia tutkijoita ja asiantuntijoita tutkimustyöhön. Taloon mahtuu jopa 2 000 opiskelijaa, ja siellä on 450 työskentelytilaa tieteelliselle ja akateemiselle henkilökunnalle.

Akateemisen keskuksen ensimmäinen koulutus- ja tutkimusrakennus Luonnon talo avattiin vuonna 2015. Yliopisto suunnittelee tällä hetkellä keskuksen laajentamista rakentamalla vielä kolmannen ja suurimman rakennuksen vuoteen 2022 mennessä. Yhteensä keskuksessa tulee olemaan neljä koulutus- ja tutkimusrakennusta: Luonnon talo (luonnontieteet ja biotieteet), Tieteen talo (fyysikaaliset tieteet ja lääketiede), Filosofian talo (sosiaalitieteet ja humanistiset tieteet) ja Teknologian talo.

Hanke on yksi parhaita esimerkkejä siitä, miten rakennerahastoja on pantu onnistuneesti täytäntöön koulutuksen ja tieteen alalla Latviassa.

<https://www.akademiskaiscentrs.lu.lv/en/>

LAFIVENTS: TEKOÄLY PARANTAA RAKENNUSTEN ENERGIATEHOKKUUTTA

Kokonaisinvestointi: 254 400 euroa

EAKR:n yhteisrahoitusosuus: 174 800 euroa

Latvian markkinoiden johtava rakennusten mikroilmastoon keskittyvä yritys Lafivents kehittää kiinteistöjen automaattista hallintajärjestelmää nimeltä iPassé.

EU:n rakennerahastojen yhteisrahoittaman hankkeen puitteissa yritys on teettänyt toimialatutkimuksen, jossa määriteltiin algoritmeja kiinteistöjen hallinnointi- ja automaatiojärjestelmiin MATLAB/Simulink-ympäristössä. Hankkeessa kehitettiin myös kokeellisia koealustoja, joilla tiettyjä teknisiä komponentteja voidaan siirtää laboratorion keinoitekoisesti luotuun ympäristöön, joka mukaillee tosielämän käyttöolosuhteita.

Hankkeen aikana Lafivents kehitti tuotteen, joka tarjoaa asiakkaille laajan valikoiman palveluja. Se mahdollistaa esimerkiksi vertailukelpoisen analyysin kiinteistöjen energiankulutuksesta, todellisen energiankulutuksen vertaamisen simuloinnin aikana mitattuun energiankulutukseen, suunnittelujärjestelmien tehokkuuden arvioimisen ja energiasäästöjen potentiaalisen taloudellisen tuoton ennakkoinnin.

<http://www.lafivents.lv/en>

AERONES – MENESTYJÄ MONIROOTTORISTEN ILMA-ALUSTEN ALALLA

Kokonaisinvestointi: 686 100 euroa
EAKR:n yhteisrahoitusosuus: 240 130 euroa

AERONES kehittää tällä hetkellä erittäin suuria drooneja, joiden nostokapasiteetti on jopa 100 kiloa. Koeajon aikana alus nosti laskuvarjohyppäjän 330 metrin korkeuteen, mistä tämä teki maailman ensimmäisen laskuvarjohyppyn droonista.

Hankkeessa kehitetään ratkaisua erittäin tehokkaiden, moniroottoristen ilma-alusten etäohjaukseen ja autonomiseen ohjaukseen. Alusten nostokapasiteetti on jopa 100 kiloa. Lisäksi kehitetään automaattista turvajärjestelmää ja elektroniikkaa.

AERONES haluaa muuntaa erityisissä testiolosuhteissa toteutetut pilottihankkeet laajemmalle yleisölle tarjottavaksi palveluksi. Tätä varten se kehittää ratkaisuja, joilla taataan moniroottoristen ilma-alusten lentoturvallisuus. Palvelussa käytetään erilaisia etäisyyttä, korkeutta, painetta, kiihdytystä, nopeutta ja ympäristöä tarkkailevia ja mittaavia antureita. Se parantaa moniroottoristen ilma-alusten ohjausta.

Näin droonia voidaan ohjata tasaisella korkeudella ja myös huonolla säällä turvallisesti. Järjestelmä varoittaa voimajohdoista ja puista ja ottaa etäohjauksessa huomioon myös taajuusraajat.

Hanketta toteutetaan yhteistyössä Riian teknillisen korkeakoulun kanssa.

HUGO.LV – EUROOPAN JOHTAJA KIELITEKNOLOGIOISSA

Kokonaisinvestointi: 2 000 000 euroa
EAKR:n yhteisrahoitusosuus: 1 700 000 euroa

Hugo.lv on valtionhallinnon konekäännösalausta, joka on vapaasti kaikkien Latviassa asuvien käytössä. Käyttäjät voivat kääntää automaattisesti asiakirjoja, lukea verkkosivuja, käyttää sähköisiä palveluja sekä tutkia lainsäädäntöä haluamallaan kielellä.

Hankkeen aikana Hugo.lv sopeutettiin näkövammaisille ja lukihäiriöisille lisäämällä alustaan latviankieliset puheentunnistus- ja puhesynteesitoiminnot. Toimintojen avulla puhe muutetaan tekstiksi ja teksti ääneksi.

Toinen puheteknologiaratkaisu, jolla parannetaan valtionhallintoa, on litterointityökalu. Se helpottaa kokousten tallentamista ja litterointia mahdollistaen yksittäisten puhujien tunnistamisen ja merkitsemisen tallenteeseen.

Hugo.lv:n konekäännin on voittanut kolmena peräkkäisenä vuonna WMT:n kansainvälisen konekäännöskilpailun ratkaisullaan, jotka ohittavat muut globaalit toimijat. Uusi alusta on tehnyt Latviasta Euroopan johtavan maan, joka käyttää kieliteknologiaa valtionhallinnon digitalisoimiseksi.

Hankkeen on kehittänyt kulttuurin tietojärjestelmien keskus yhdessä Tilde-yrityksen kanssa.

<https://hugo.lv/en/About>

VIZULO: VALOA PUIDEN TEHOKKAASEEN JA ENERGIATEHOKKAASEEN KASVUUN

Kokonaisinvestointi: 608 500 euroa
EAKR:n yhteisrahoitusosuus: 427 940 euroa

Luonnonvalo on yksi tärkeimmistä ympäristötekijöistä kasveille. Se tarjoaa fotosynteesissä tarvittavaa energiaa ja toimii signaalina säädellen monia prosesseja. Valo on ensisijaisen tärkeä myös kasvien kasvulliselle lisäykselle niin *in vitro*- kuin *ex vitro*-olosuhteissa.

Useimmat markkinoilla olevat LED-valaisimet ovat valoltaan punaisia ja sinisiä, ja niitä käytetään lisävalonlähteenä kasvihuoneissa. Laajemman spektrin tarjoavia valaisimia käytetään yleensä erityisesti kasvullisen lisäyksen edistämiseksi (sisäviljelyssä, *mikrolisäyksessä*) sekä tiettyjen lajien ja lajikkeiden kasvun lisäämiseksi. Valaisimet eivät kuitenkaan ole välttämättä riittävän energiatehokkaita, eivätkä ne välttämättä takaa puiden lisääntymiseen soveltuvaa spektriä.

Latvialainen LED-valaisinvalmistaja VIZULO tutkii yhteistyössä kansallisesti merkittävän Silavan metsätieteen tutkimuslaitoksen kanssa tapoja tehostaa puiden lisääntymistä *in vitro*-olosuhteissa ja perusrungon hienoleikkuuprosessia kehittämällä LED-valaisinjärjestelmiä, jotka tarjoavat räätälöidyn valospektrin.

<https://www.vizulo.com/en/news>
<http://www.silava.lv/mainen/aboutus.aspx>

WIDE: PROTEESIEN TULOSTAMISEEN SOVELTUVA KOKEELLINEN 3D-TULOSTIN

Kokonaisinvestointi: 167 900 euroa
EAKR:n yhteisrahoitusosuus: 114 600 euroa

Latvialainen tuotemerkki WiDE on kehittänyt EU:n rakennerahastojen tuella 3D-tulostimen, johon on sisäänrakennettu koko prosessin automatisoiva ohjelmisto. Tulostimella voidaan tulostaa proteeseja.

WiDE on perustanut virtuaalisen proteesiklinikan ja saanut ohjelmistolle CE-merkinnän. Yritys tuottaa 3D-tulostettuja proteeseja ja ortooseja, jotka räätälöidään potilaan tarpeisiin raajan 3D-skannauksen avulla.

Jos proteesilaboratorio haluaa ottaa lääkinnällisten laitteiden tuotannossa käyttöön uusia teknologioita, sen pitää yleensä investoida kalliisiin välineisiin, laitteisiin ja koulutukseen. WiDE soveltaa uutta lähestymistapaa ja tarjoaa tarvittavan infrastruktuurin, ohjelmiston ja asiantuntijat. Yritys on avannut verkkosivun, jolle lääkäri, asiantuntija tai teknikko voi ladata potilaan raajojen 3D-skannauksen. Ohjelmisto laatii mallit ja lähettää ne lähimpään 3D-tulostuskeskukseen.

Hankkeen toteutti Baltic3d.EU yhteistyössä Custom3D Techn ja Ventspilsin ammattikorkeakoulun kanssa.

<https://wide.tech>

INNOVATIIVINEN MAHDOLLISUUS AUTTAA SYDÄNPOTILAITA

**Viiden hankkeen kokonaisinvestointi:
2 448 400 euroa**

EAKR:n yhteisrahoitusosuus: 800 000 euroa

Grindeks seuraa lääketeollisuuden maailmanlaajuisista kehitystä ja maailmanlaajuisia kansanterveydellisiä indikaattoreita. Se keskittyy laajentamaan sydän- ja verisuonitautien ja keskushermoston häiriöiden hoitoon tarkoitettua lääkevalikoimaansa sekä syöpä- ja diabeteslääkkeitä. Yritys kehittää myös vaikuttavia farmaseuttisia aineita tavoitteenaan laajentaa merkittävästi ainevalikoimaansa niin, että se kattaa vähintään 40 ainetta viiden vuoden sisällä.

Grindeks on yksi farmaseuttisen, biolääketieteellisen ja lääketieteellisen teknologian osaamiskeskuksen perustajista. Sen tehtävänä on keskuksessa auttaa varmistamaan keskuksen tutkimustoiminnalle EAKR-yhteisrahoitusta. Se on tehnyt onnistuneen kemiallisen ja kokeellisen tutkimuksen sydän- ja verisuonitautien hoitoon tarkoitettua uudesta alkuperäislääkkeestä ja saanut päätökseen kliinisen tutkimuksen ensimmäisen vaiheen. Uusi alkuperäislääke on osoitus latvialaisten lääketutkimuksen asiantuntijoiden osaamisesta, sillä se on ensimmäinen latvialaisen yrityksen kehittämä lääke sitten 1980-luvun.

Grindeksilla on EAKR-rahoituksen turvin käynnissä tällä hetkellä viisi tutkimushanketta, joissa kehitetään uusia generisiä vaikuttavia farmaseuttisia aineita sekä valmislääkkeitä. Sillä on myös käynnissä useita tutkimuksia biologisesta käytettävyydestä, ja se tekee esikliinistä tutkimusta, mikä on tarpeen uusien alkuperäislääkkeiden kehittämiseksi.

Grindeks on Baltian maiden johtava lääkeyhtiö, jolla on tuotantolaitoksia Latviassa, Virossa ja Slovakiassa sekä myyntitoimistoja 11 maassa. ■

<https://grindeks.lv>

ASIAA DATASTA

Aluekehityksen investoinnit ilmanlaatuun

Puhdas ilma on ensisijaisen tärkeää terveydelle ja ympäristölle. Kaupungit ja alueet kärsivät kuitenkin ilmansaasteista, jotka johtuvat teollisuuden ja energiantuotannon kasvusta, fossiilisten polttoaineiden ja biomassan polttamisesta sekä tieliikenteen rajusta kasvusta.

Huono ilmanlaatu aiheuttaa enemmän inhimillisiä kustannuksia kuin liikenneonnettomuudet. Se on Euroopan suurin ympäristöstä johtuva ennen aikaisen kuoleman syy, jonka vuoksi kuolee vuosittain 390 000 ihmistä. Se vaikuttaa myös elämänlaatuun aiheuttaen ja pahentaen astmaa ja muita hengitysongelmia. Taloudellisesta näkökulmasta ilmansaasteet aiheuttavat menetettyjä työpäiviä ja nostavat terveydenhuollon kustannuksia. Erityisen alttiita ilmansaasteille ovat lapset, astmaatitot sekä vanhukset. Ilmansaasteet vahingoittavat myös ekosysteemejä liiallisten typpisaasteiden (rehevöityminen) ja happosateiden muodossa. Investoimalla ilmansaasteiden vähentämiseen voidaan parantaa ihmisten hyvinvointia ja tukea luonnonvarojen suojelua. Se on järkevää myös talouden ja aluekehityksen kannalta.

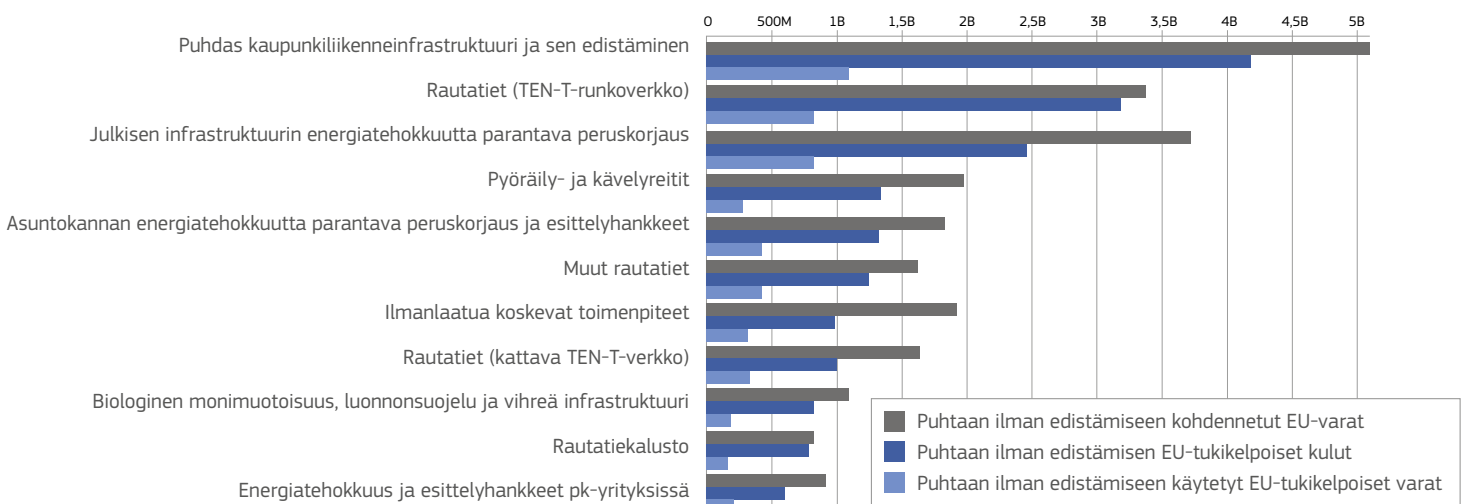
Koheesiopoliittikka edistää puhdasta ilmaa koskevia tavoitteita

Euroopan alueet ja jäsenvaltiot saavat Euroopan aluekehitysrahaston ja koheesiorahaston kautta koheesiopoliittikan tukea toimiin, joilla ne pyrkivät saavuttamaan Euroopan puhdasta ilmaa koskevat tavoitteet vuoteen 2030 mennessä. Poliitikasta kohdennettiin kaudella 2014–2020 yli 30 miljardia euroa investointeihin, joiden suorana tavoitteena oli saasteiden vähentäminen.

Vaikka kauden 2014–2020 lainsäädännössä ei veloitettukaan seuraamaan puhdasta ilmaa koskeviin tavoitteisiin kohdennettuja koheesiopoliittikan investointeja, se oli mahdollista komission palvelujen välisen sopimuksen pohjalta.

Tavoitteiden saavuttamista seurataan merkintäjärjestelmällä, jonka mukaan merkitään kaikki puhtaan ilman edistämisen kulut. Jokaisella investointipainopisteellä (toimenpideluokalla) on tietty painotus. Merkit kehitettiin EU:n ilmastoa koskevan ”Rion tunnusmerkit” -mallin (ks. [ilmastokulujen seuranta ERI-rahastoissa, 2014–2020](#)) mukaisesti. Logiikka on seuraava:

2014–2020 PUHTAAN ILMAN EDISTÄMISEEN KOHDENNETUT KOHEESIOPOLIITTIKAN VARAT – TOIMENPIDELUOKAT

KOMISSION PUHTAAN ILMAN OHJELMA

Ohjelman tavoitteena on vähentää ilman-saasteiden terveysvaikutuksia puolella vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä. EU:n ilmanlaatuavoitteissa määritellään haitallisten aineiden, kuten rikkidioksidin, typpioksidien ja hiukkasten, suurimmat sallitut pitoisuustasot.

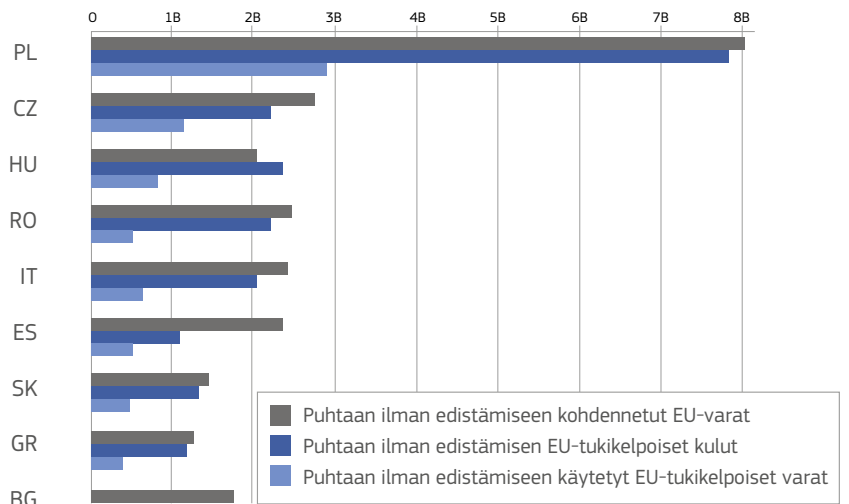
Jokainen EU:n jäsenvaltio on myös sitoutunut kansallisiin päästövähennystavoitteisiin vuosina 2020–2029 sekä kunnianhimoisempiin tavoitteisiin vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi eri alojen lainsäädännössä on määritelty lähdekohtaisia päästötavoitteita (esim. polttoaineille).

Puhdasta ilmaa koskevien tavoitteiden saavuttamisen kannalta tärkeimpien investointipainopisteiden painotus on 100 prosenttia. Näitä ovat muun muassa ilmanlaatua koskevat toimenpiteet ja pyöräilyinfrastruktuuri.

Painopisteiden, jotka edistävät osittain saasteiden vähennystavoitteita, painotus on 40 prosenttia. Näitä ovat muiden muassa rautatiet, uusiutuva energia, kotitalouksien jätehuolto, vihreä infrastruktuuri ja energiatehokkuuden edistämistoimet.

Konservatiivisen lähestymistavan mukaan kaikki muut kulut katsotaan sellaisiksi, että ne eivät edistä puhdasta ilmaa koskevia tavoitteita (painotus 0 prosenttia). Epäselvät tapaukset sisällytetään tähän ryhmään.

2014–20 – Puhtaaseen ilmaan kohdenetut koheesiopolitiikan varat jäsenvaltioittain

Investoinnit puhtaaseen kaupunkiliikenteeseen vaikuttavat eniten

Edellisen sivun kaaviosta näkyvät puhtaan ilman edistämiseen kohdenetut varat tärkeimmissä toimenpideluokissa ja niiden vaikutuksen mukaiset painotukset.

Investointien etenemisen seuranta jäsenvaltioissa

Investointien konkretisoituminen vie aikaa suunnittelusta ja hankkeiden valinnasta aina niiden täytäntöönpanoon. Yllä olevasta kaaviosta näkyvät jäsenvaltioiden kohdentamat varat ja puhtaan ilman tavoitteiden saavuttamista edistävien investointien täytäntöönpanon eteneminen. Etenemistä voidaan seurata ajallisesti suodattamalla kaavion tietoja vuosikohtaisesti. ■

LUE LISÄÄ

<https://bit.ly/33aUrq8>

Onko mielessäsi jokin tietty aihe, jota haluaisit käsiteltävän tulevissa Panoranaman ASIAA DATASTA -osioissa?

Haluaisitko, että jokin tietty tietoaineisto lisättäisiin ERI-rahastojen avoimen datan portaaliin?

Lähetä pyyntösi osoitteeseen REGIO-EVAL@ec.europa.eu

Seuraa keskustelua TWITTERissä #ESIFOpenData

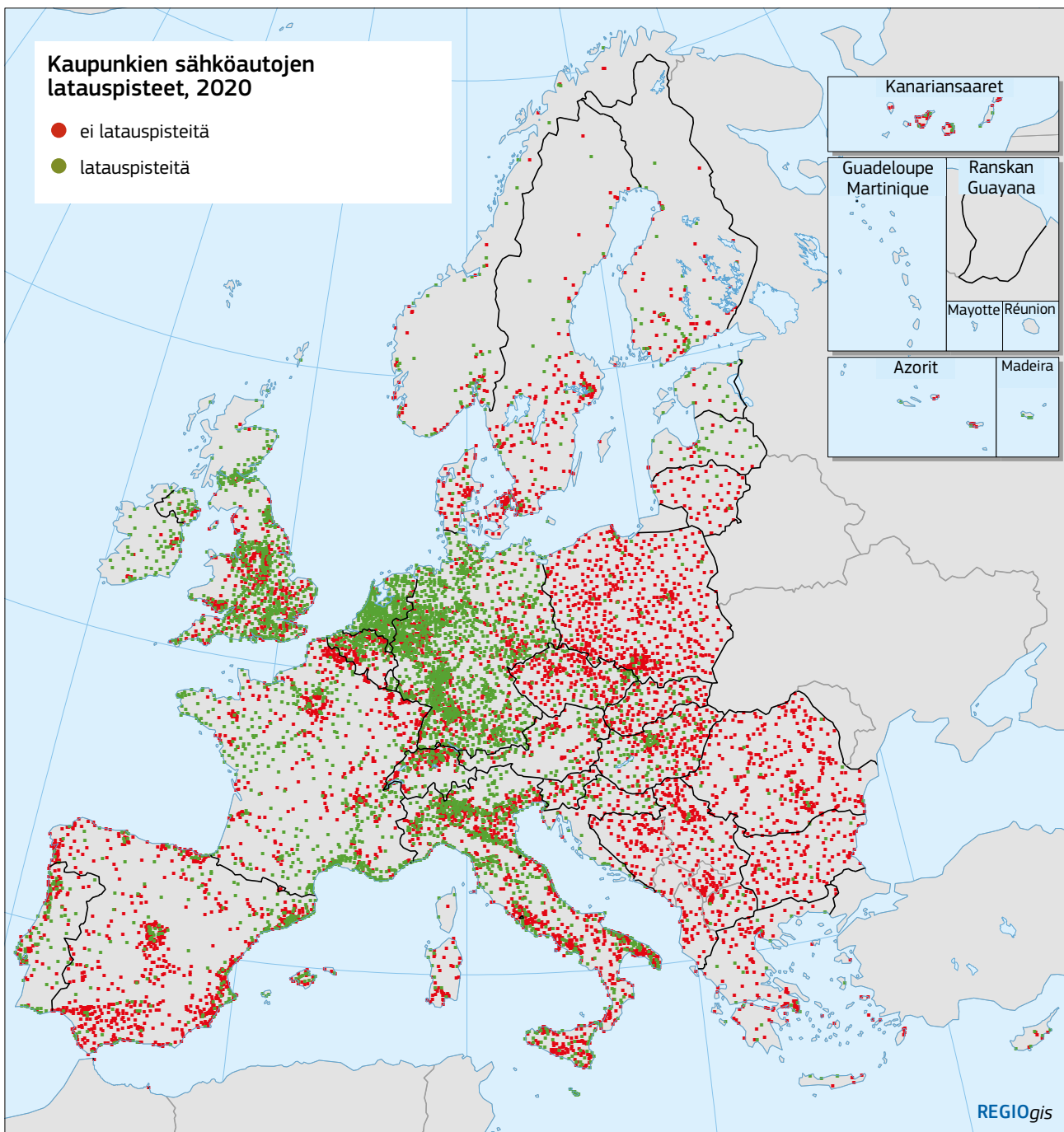
tai tilaa uutiskirjeemme osoitteessa http://ec.europa.eu/newsroom/index.cfm?service_id=788

Vihreämpiä liikennemuotoja EU:n kaupunkeihin

Kaupunkien sähköautojen latauspisteet, 2020

Euroopan komissio ehdottaa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä EU:ssa 55 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Yksityisautoilun aiheuttamat päästöt ovat kuitenkin edelleen 20 prosenttia korkeampia kuin vuonna

1990. On siis nopeasti siirryttävä tehokkaampiin ja pienempiin autoihin ja sähköautoihin. Sähköautojen nopean ja laajan käyttöönoton yhtenä esteenä on julkisten latausasemien puute. Esimerkiksi vuonna 2020 yli puolessa 8 500:sta kaupungista ei ole sähköautojen latausasemaa. Erityisesti pienemmissä kaupungeissa yritykset saattavat pelätä, ettei investoinnin tuotto kata kustannuksia.

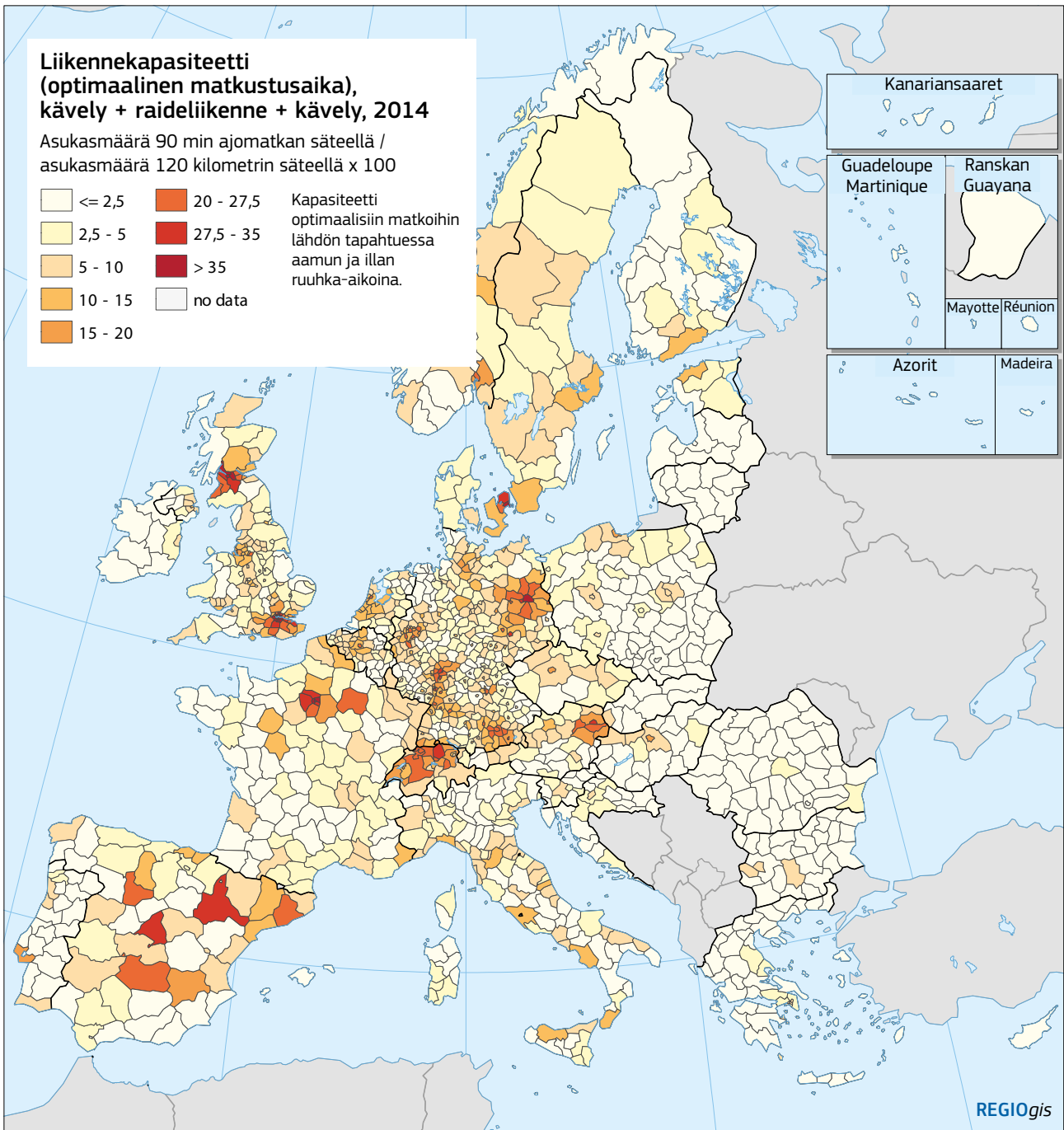

Lähde: OpenChargeMap, REGIO-GIS

Liikennekapasiteetti (optimaalinen matkustusaika), kävely + raideliikenne + kävely, 2014

Toinen tapa vähentää kasvihuonekaasupäästöjä on suosia yksityisautoilun sijaan junaa. Monissa Länsi-Euroopan suurkaupungeissa nopeat junayhteydet tarjoavat säännöllisen ja toimivan vaihtoehdon liikennemuuttajille. Kartasta näkyy, kuinka suuri osa

väestöstä asuu 120 kilometrin säteellä ja 1,5 tunnin juna- ja kävelymatkan päässä. Tämän indikaattorin korkeimmat pisteet keräävät Kööpenhaminan, Pariisin, Berlinin, Madridin, Lontoon ja Wienin kaltaiset kaupungit, kun taas monilla itäisen Euroopan alueilla pisteet ovat hyvin alhaiset. Lisätietoja analyysistä löytyy uudesta valmisteluasiakirjasta ”Raideliikennekapasiteetti Euroopassa”: <https://europa.eu/lqV76Mm>

Lähteet: REGIO-GIS, UIC, rautatieyritykset, Eurostat

REGIOSTARS

2 0 2 0

Riippumaton tuomaristo **valitsi tämän vuoden 25 REGIOSTARS Awards -finalistia**. Valinnassa painotettiin Euroopan merkittävimpiä hankkeita. Jokaisen viiden palkintokategorian voittajat ja yleisöäänestyksen voittaja palkittiin Euroopan alueiden ja kuntien 18. teemaviikolla Brysselissä 14. lokakuuta.

Tänä vuonna Euroopan alueiden ja kuntien teemaviikko järjestettiin kolmena peräkkäisenä viikkona, joista jokaisella viikolla oli oma teema:

5.–9. lokakuuta: Kansalaisten voimaannuttaminen

12.–16. lokakuuta: Yhteenkuuluvuus ja yhteistyö

19.–22. lokakuuta: Vihreä Eurooppa, yhteistyössä Green Week -tapahtuman kanssa.

Koronaviruspandemian vuoksi suurin osa tapahtumista järjestettiin digitaalisesti, lukuun ottamatta päätapahtumia, työpa-joja ja joitain alueellisia maistelutapahtumia ja näyttelyjä.

Vuoden 2020 palkintokategoriat ovat:

TEOLLISUUDEN MUUTOS ÄLYKÄSTÄ EUROOPPAA VARTEN

KIERTOTALOUS VIHREÄÄ EUROOPPAA VARTEN

TAIDOT JA KOULUTUS DIGITAALISTA EUROOPPAA VARTEN

KANSALAISTEN SITOUTUMINEN YHTENÄISIÄ EUROOPPALAISIA KAUPUNKEJA VARTEN

**NUORTEN VAIKUTUSMAHDOLLISUUKSIEN LISÄÄMINEN RAJAT YLITTÄVÄSSÄ YHTEIS-
TYÖSSÄ – INTERREG 30 VUOTTA**

TEOLLISUUDEN MUUTOS ÄLYKÄSTÄ EUROOPPAA VARTEN

VOITTAJA

ESA BIC Portugali – Portugali (EAKR)

Portugalin urauurtava avaruusratkaisukeskus ESA on edistänyt avaruusteknologioita innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseksi muille kuin avaruusmarkkinoille. Hankkeessa autettiin yrittäjiä kehittämään avaruusteknologioita hyödyntäen uutta liiketoimintaa älykaupunkeihin, liikenteeseen, logistiikkaan, terveydenhuoltoon, maatalouteen, siniseen talouteen ja ympäristönsuojeluun. Sen viiden ensimmäisen toimintavuoden aikana on syntynyt 11,5 miljoonan euron arvosta liiketoimintaa, 100 korkeaa osaamistasoa vaativaa työpaikkaa sekä 30 innovatiivista startup-yritystä.

<https://space.ipn.pt/>

Älykkään aurinkolatauksen alue Utrecht – Alankomaat (Euroopan aluekehitysrahasto – EAKR)

Utrechtin Lombokin kaupunginosa on tunnettu innovatiivisimpana älykkään aurinkolatauksen pilotti-alueena. Aluetta on laajennettu yhdistämällä siihen viisi lähialuetta, joista kaikissa sähköautot ladataan paikallisesti tuotetulla aurinkoenergialla. Energia varastoidaan autojen akkuihin, ja se voidaan palauttaa verkkoon kysynnän huippuajoina. Vehicle2Grid-järjestelmä on lisännyt taloudellista toimintaa sekä edistänyt ympäristökestävyyttä ja sosiaalista kestävyyttä sekä vähähiilistä taloutta.

<https://smartsolarcharging.eu/>

HyTrEc2 – Vetyliikennettä Pohjanmeren alueella 2 – Tanska (EAKR)

Euroopan kunnianhimoisen nollahiilienergiajärjestelmän saavuttaminen edellyttää huomattavia määriä vetyä. Tässä hankkeessa keskitytään vihreään vetyyn, vahvistetaan innovatiivisia liikeneratkaisuja ja osaamista sekä edistetään yhteistä näkemystä puhtaammasta taloudesta Pohjanmeren alueella. Hankkeessa tuotetaan uusiutuvaa vetyä erilaisten ajoneuvojen polttoaineeksi ja tarjotaan koulutusta ja osaamista vetysiirtymän toteuttamiseksi koko alueella.

<https://northsearegion.eu/hytrec2/>

Digitalisaation talo – Itävalta (EAKR)

Ala-Itävallan digitalisaatiostrategian lippulaivahankkeessa rakennettiin alueellinen ekosysteemi, joka yhdistää koulutuksen, elinkeinoelämän ja hallinnon. Hankkeessa yhdistetään toinen toistaan täydentävää osaamista ja infrastruktuuria digitaalisten ratkaisujen edistämiseksi alueen yrityksissä. Hankkeen tuloksena on syntynyt uusia pätevyyskursseja sekä innovatiivisia tuotteita, prosesseja ja ratkaisuja koronaviruksen aiheuttamiin ongelmiin.

<https://www.ecoplus.at/interested-in/house-of-digitalization/>

3D-metalli-innovaatiot (Me3DI) – Suomi (EAKR)

Etelä-Karjalan 3DP-osaamisklusterissa syntyneessä Me3DI-hankkeessa kehitetään ja jaetaan osaamista teollisuuden 3D-metallitulostuksesta. Insinöörit, muotoilijat, materiaali- ja prosessitoimittajat, pk-yritykset, tutkimus- ja kehityslaitokset sekä loppukäyttäjät voivat tutustua 3DP-arvonluontiin ja toimitusketjuun. Näin ne voivat säästää aikaa ja materiaaleja, kun ne kehittävät omia tuotteita.

<https://bit.ly/31cAFJQ>

KIERTOTALOUS VIHREÄÄ EUROOPPAA VARTEN

Tartu viileään ruokahaasteeseen – Ranska, Yhdistynyt kuningaskunta (EAKR)

Ruoan osuus yksittäisen ihmisen hiilijalanjäljestä on noin viidennes. Hankkeessa hyödynnetään elintarvike-, ravitsemus- ja ympäristöasiantuntijoiden osaamista ja tuodaan esille, mitä ihmiset, yhteisöt ja organisaatiot voivat tehdä yhdessä hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi. Hankkeessa kehitettyä laskuria ja verkkoalustaa voidaan käyttää kanaalin molemmin puolin. Se tarjoaa suupalan kokoisia toimia, joilla maapallo pidetään viileänä.

<http://coolfood.net/en/>

SeRaMCo – Luoteis-Eurooppa (EAKR)

Rakennusala on EU:n eniten luonnonvaroja kuluttava teollisuudenala, jonka osuus kaikesta tuotetusta jätteestä on noin kolmannes. SeRaMCo-hankkeessa on edistetty rakennus- ja purkujätteen käyttöä sementin ja betonin tuotannossa Luoteis-Euroopassa. Pääraaka-aineiden korvaaminen korkealaatuisilla kierrätysraaka-aineilla auttaa EU:ta siirtymään kohti kiertotaloutta.

<https://bit.ly/2ZhrZfw>

Fibrenamics Green – Portugali (EAKR)

Hankkeessa kehitetty alusta keskittyy innovatiivisten tuotteiden tuottamiseen teollisuusjätteestä ja siihen, miten hyödytön materiaali muutetaan uuteen muotoon muotoilu- ja suunnittelun avulla. Hankkeen aikana tuotetun ja jaetun tiedon ja osaamisen avulla kehitettiin uusia jätteiden talteenottoratkaisuja, jotka perustuivat korkeakoulujen ja yritysten välisiin synergioihin. Yritykset toimivat hyvin moninaisilla aloilla, kuten tekstiili- ja jalkineiteollisuudessa, kaivosalalla, autoteollisuudessa ja huonekaluteollisuudessa.

<http://green.fibrenamics.com/>

EcoDesign Circle – Itämeri (EAKR)

Suunnittelu on ensisijaisen tärkeä tuotekehityksen vaihe, kun kehitetään innovatiivisia, kestäviä ja ilmastoystävällisiä ratkaisuja. Noin 80 prosenttia tuotteiden ympäristövaikutuksista syntyy suunnitteluvaiheessa. Hankkeen tavoitteena oli edistää ekosuunnittelua ja kiertotaloutta kuudessa Itämeren alueen suunnittelukeskuksessa. Hankkeen aikana järjestettiin vuorovaikutteisia työpajoja ja kiertävä näyttely sekä laadittiin koulutus- ja tiedotusmateriaalia, videoita ja verkko-opas kestävydestä kiertosuunnittelussa.

<https://www.ecodesigncircle.eu/>

Sininen kiertotalous – Pohjois-Eurooppa (EAKR)

Kansainvälisen hankkeen tavoitteena on tukea ja kehittää innovatiivisesti Euroopan kalastusverkkojäteteollisuutta. Hankkeessa pyritään luomaan kestäviä liiketoimintamahdollisuuksia hylätyistä, kadonneista tai pois heitetystä kalastusvälineistä. Huomioon otetaan tuotteiden koko elinkaari. Pk-yrityksiä koulutetaan, jotta ne osaavat käyttää resursseja tehokkaasti sekä edistää merijätteestä valmistettuja palveluja ja tuotteita.

<https://bluecirculareconomy.eu/>

TAIDOT JA KOULUTUS DIGITAALISTA EUROOPPA VARTEN

E-KOULUT, pilottihanke – Kroatia (EAKR)

Pilottihankkeen kohderyhmään kuului kymmenen prosenttia kaikista Kroatian kouluista. Tavoitteena oli parantaa koulujen digivalmiuksia sekä opettajien ja opiskelijoiden digitaitoja. Hanketiimi kokeili erilaisia organisatorisia, teknisiä ja koulutuksellisia konsepteja ICT:n käyttöönottamiseksi koulutuksessa ja hallinnossa. Koronaviruspandemian vuoksi ja etäopetuksen lisääntyessä hankkeen tulokset ovat olleet erityisen ajankohtaisia.

<http://www.ndsfund.org>

Rajat ylittävät museot – Puola (Euroopan naapuruusväline – ENI)

Hankkeen tavoitteena oli yhdistää Puolan ja Venäjän raja-alueen kulttuuriperintö yhteisen historian kautta. Opetukselliset kohteet, innovatiiviset näyttelyt ja Euroopan mittakaavassa ainutlaatuiset tapahtumat houkuttelivat niin kotimaisia kuin ulkomaisia vierailijoita. Ne antoivat puhtia alueen elinkeinoelämälle ja auttoivat paikallisyhteisöjä. Lisäksi digitaaliset esitelmät raja-alueen yhteisestä perinnöstä vaikuttivat myönteisesti kulttuurien väliseen integraatioon.

<http://www.muzeum.elblag.pl/>

CYNIC – Ruotsi (EAKR)

Hankkeen tavoitteena on tarjota syvempää näkemystä, parempaa osaamista ja laajempaa tietoisuutta pk-yritysten parempien IT-, kyber- ja tietoturvaluokkien edistämiseksi. CYNIC-hanke tarjoaa mahdollisuuden oppia kokeilemalla ja tukee näin uusia liiketoimintamalleja ja siirtymistä digitalisaatioon. Pienyrityksillä on mahdollisuus testata, kokeilla ja arvioida ratkaisuja kahdessa tietoturvalaboratoriossa.

<https://www.cynic.se/>

Osallistavan oppimisen digitaalinen akatemia – Italia (EAKR)

Ohjelma perustui Napolin yliopiston ja tunnettujen maailmanlaajuisten IT-yritysten väliseen vahvaan kumppanuuteen. Ohjelmaan otettiin 3 000 osallistujaa Italiasta ja Italian ulkopuolelta. Tavoitteena oli kuroa umpeen alueen digitaalisten taitojen kuilu ja edistää työllistettävyyttä ja yrittäjyyttä. Tähän mennessä yhteenliittymä on synnyttänyt uusia työpaikkoja, startup-yrityksiä ja sovellettuja tutkimushankkeita paikallisten pk-yritysten kanssa. Tulokset ovat skaalautuvia ja siirrettävissä muille alueille.

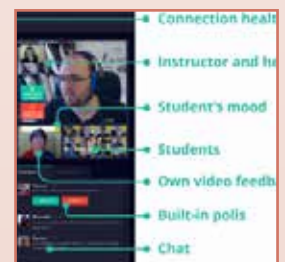
<https://bit.ly/3jVXSXp>

Digitaalinen etäopetusalausta – Ranska (EAKR)

Hankkeessa kehitettiin uusi web-suunnittelijoiden etäkoulutus parantamalla innovatiivisia työkaluja ja sisältöjä ja kehittämällä uusia. Ranskan johtava etäopetuksen toimija O'clockin koulu teki parannuksia virtuaaliseen luokkahuoneympäristöönsä sekä kehitti verkkoalustan web-suunnittelijan ammatista ja alustan, joka auttaa oppijoita löytämään parhaat työllisyysmahdollisuudet koulutuksen jälkeen.

<https://oclock.io/>

KANSALAISTEN SITOUTUMINEN YHTENÄISIÄ EUROOPPALAISIA KAUPUNKEJA VARTEN

SHICC – Kestävää asumista osallistavissa ja yhtenäisissä kaupungeissa – Luoteis-Eurooppa (EAKR)

Kohtuuhintaisten asuntojen puute on aiheuttanut kriisin monissa Euroopan kaupungeissa. SHICC-hankkeen tavoitteena on puuttua tähän kehittämällä yhteisöllistä asuntotuotantoa tarjoavia organisaatioita Brysselissä, Lontoossa, Gentissä ja Lillissä – sekä eri puolilla Eurooppaa. Demokraattiset organisaatiot auttavat kehittämään ja hallinnoimaan kohtuuhintaisia asuntoja matala- ja mediaanituloisille. Naapurustojen yhteenkuuluvuus paranee yhteisön ja asukkaiden osallistuessa toimintaan.

<https://bit.ly/3m0sBVO>

Köyhän naapuruston helmi – Belgia (EAKR)

Gentin kaupungin Rabot-Blaisantvestin kaupunginosa on yksi Flanderin köyhimmistä alueista. Siellä sijaitsee moderni Blaisantkerkin kirkko. Hankkeessa rakennus muunnettiin monitoimitilaksi yhdessä naapuruston ja kaupungin kanssa. Ensiksi kunnostettiin kellotorni ja sen jälkeen päärakennus. Lopuksi rakennettiin monitoimirakennus.

<http://www.blaisantkerk.be/>

Bürgerbahnhof Plagwitz – Saksa (EAKR)

Kansalaisten asema Plagwitz on kansalaisten, sidosryhmien, eturyhmien ja Leipzigin kaupungin hallinnon upean yhteistyön tulos. Hylätty alue on muunnettu yhteistyön tuloksena kestäväksi ja luovaksi tilaksi, joka on kaikkien käytössä. Alueelle suunnitellaan kaupunkimetsää. Yhteisöpuutarhoja on jo istutettu, minkä lisäksi alueelle on rakennettu leikkikenttä ja seikkailurata.

<https://buergerbahnhof-plagwitz.de/>

High Five! Jugendrechte im Quartier – Saksa (EAKR)

High Five! -hankkeessa käytetään luovia menetelmiä ja opetetaan 15–25-vuotiaille nuorille demokraattista vaikuttamista ja päätöksentekoa. Hankkeessa on järjestetty viikoittaisia työpajoja, kaksiviikkoinen kesäkurssi sekä suuri nuorisotapaaminen, jossa osallistujille esiteltiin poliittisen osallistumisen ja paikallisten poliitikkojen ja päättäjien kanssa käytävän vuoropuhelun mahdollisuuksia.

<https://bit.ly/3m3jseD>

VILAWATT: energiakäänteen edistäminen – Espanja (EAKR)

Viladecansin kaupunki pitää kansalaisten sitouttamista ja yhteenkuulumisentunnetta olennaisena keinona edistää siirtymää kestäväan energiaan. VILAWATT-hankkeessa pyrittiin luomaan uusi energiayhtiö, jota hallinnoi julkisen ja yksityisen sektorin ja kansalaisten kumppanuus. Hankkeessa keskitytään nuorempaan sukupolveen opettamalla muutoksesta jo pienestä pitäen. Näin kansalaisten on helpompi johtaa energiamallin muutosta.

<https://www.uia-initiative.eu/en/uia-cities/viladecans>

NUORTEN VAIKUTUSMAHDOLLISUUKSIEN LISÄÄMINEN RAJAT YLITTÄVÄSSÄ YHTEISTYÖSSÄ – INTERREG 30 VUOTTA

ENERGY@SCHOOL – Interreg (EAKR)

Aloitteessa kehitettiin malli, jolla opetetaan koululaisia ottamaan merkittävä rooli Euroopan siirtymässä kohti hiilineutraaliuutta. ”Nuorten energialähettiläiden” valistustoiminta johti siihen, että osallistuvien koulujen energiatehokkuus parani merkittävästi. Nuorille annettiin enemmän vastuuta energiaälykkään koulun kehittämisessä. Se osoittautui yhtä tehokkaaksi toimenpiteeksi kuin kalliit peruskorjaukset.

<https://www.interreg-central.eu/Content.Node/ENERGYATSCHOOL.html>

On muutoksen aika – Puola/Liettua (EAKR)

Hanke sai tunnustusta parhaana aloitteena, jolla nuoria voimaannutettiin yhteistyöhön rajan molemmin puolin. Puolalaiset nuoret jakoivat osaamistaan ja kokemuksiaan liettualaisten nuorten kanssa auttaen näin katutyöläisiä koskevan ohjelman täytäntöönpanossa. He muodostivat vahvan kumppanuuden ja pystyivät vastaamaan moniin haasteisiin, joita vaarassa olevat nuoret kaduilla kohtaavat. Hankkeessa järjestettiin yhteistä koulutusta ja selviytymisleirejä sekä perustettiin rajat ylittävä sosiaalinen verkosto.

<http://ambc.lt/>

iEER Interreg Eurooppa – Suomi (EAKR), ekosysteemit

Innovatiivinen alueiden yrittäjyysekosysteemi (iEER) on vuodesta 2016 tukenut nuoria ja yrittäjiä kymmenellä Euroopan alueella. Se on edistänyt ja kehittänyt nuorten yrittäjämielisyyttä ja yrittäjyystaitoja aluepolitiikan paremmalla suunnittelulla ja täytäntöönpanolla. Hankekumppanit tutkivat yhdessä alueiden liiketoimintaympäristöjä, vaihtoivat osaamista ja kokemuksia sekä siirsivät hyviä käytäntöjä kehittääkseen toimia, joilla parannetaan liiketoimintaekosysteemiä.

<https://www.interregeurope.eu/iEER/>

Dem Klima auf der Spur – Saksa/Tšekki (EAKR)

”Ilmaston jäljillä” -hankeessa tartuttiin haasteeseen, jota ilmastonmuutoksen torjunta rajan molemmin puolin aiheuttaa. Hanke toi yhteen Saksan ja Tšekin raja-alueella asuvat lapset ja nuoret kehittämään mahdollisuuksia opettaa ympäristöasioista ja toimia ympäristön eteen sekä edistää kulttuurivaihtoa. Yli 2 000 nuorta ja opettajaa osallistui ilmastonsuojelulleille, ympäristökoulutustapahtumiin ja temaattisille kursseille.

<http://klima-projekt.eu/de/index.html>

XBIT – Kroatia/Serbia (liittymistä valmistelevalle tukiväline – IPA)

Kilpailukyvyyn, innovoinnin ja yrittäjyyden rajat ylittävä IT-verkosto on tehnyt simulaatioita suotuisista olosuhteista innovoinnille, IT-alalle, yrittäjyydelle, uusien työpaikkojen syntymiselle, osajien pitämiseksi yrityksissä ja osaavien nuorten ammattilaisten määrän lisäämiselle Kroatian ja Serbian raja-alueella. ICT-alan sidosryhmille tarkoitettu rajat ylittävä verkosto on suunniteltu ja toteuttanut koulutuksia ja motivointi- ja verkostoitumishoitoja sekä järjestänyt fablab-työpajoja ja mobiililaboratorion.

<https://www.interreg-croatia-serbia2014-2020.eu/>

OMIN SANOIN

PANORAMA
toivoo
puheenvuoroja!

Omin sanoin on *Panoraman* osio, jossa paikallisen, kansallisen ja Euroopan tason sidosryhmät kertovat saavutuksistaan kaudella 2014–2020 ja jakavat näkemyksiään vuoden 2020 jälkeistä koheesiopolitiikkaa käsittelevässä tärkeässä keskustelussa. *Panorama* ottaa mielellään vastaan puheenvuoronne omalla kielellänne julkaistavaksi jossakin seuraavista numeroista. Tietoa määrärajoista ja kirjoitusohjeita saat ottamalla meihin yhteyttä osoitteeseen regio-panorama@ec.europa.eu.

Yksi tutkimuksen tuloksista oli se, että rajat ylittävää toimintaa tapahtuu itse asiassa kahdella tasolla. Ensinnäkin on paikallinen taso, joka on yhteisen kulttuurin ja kielen ansiosta hyödyllinen paikka kokeilulle ja innovoinnille. Sitten on alueellinen taso, joka mahdollistaa sen, että kaikki Aquitanen uudet alueet voivat nyt osallistua Euroregio-yhteistyöaloitteisiin.

Rajat ylittävä liikkuvuus yhdistyy koulutukseen ja työllisyyteen

Brigitte Lavigne
CESER-neuvoston varapuheenjohtaja ja tutkimuksen esittelijä

Raja-alueilla, joilla työntekijävirta on pientä, yhteistyöstrategia voisi perustua ammatilliseen koulutukseen ja jatkokoulutukseen liittyvään liikkuvuuteen. Strategia auttaisi lujittamaan Euroregio-alueen asemaa elinalueena ja vahvistaisi rajat ylittävää sosiaalista yhteenkuuluvuutta.

Tällaiseen johtopäätökseen päädyttiin Ranskan Nouvelle-Aquitainen alueellisen, sosiaalisen ja ympäristöneuvoston (CESER) tekemässä tutkimuksessa kesäkuussa.

CESER on alueen kansalaisyhteiskunnan edustajista koostuva neuvosto, jonka tehtävänä on laatia lausuntoja ja tehdä tutkimuksia alueen toimivaltuuksiin kuuluvista asioista, joita ovat muun muassa kansainvälinen toiminta ja EU-asiat. Rajat ylittävä liikkuvuus on yksi Euroregio-strategian pilareista, joten CESER päätti tutkia asiaa, sillä kaksi viimeaikaisista tapahtumaa on muuttanut suhteita raja-alueella. Kolmen alueen yhdistymisestä on syntynyt Nouvelle-Aquitainen alue, joka tekee yhteistyötä Euskadin ja Navarren alueiden kanssa eurooppalaisessa alueellisessa yhteistyön yhtymässä.

Tutkimuksessa keskityttiin alueen sidosryhmien tilanteisiin ja käytäntöihin. Tietoja kerättiin tekemällä 40 haastattelua rajat ylittävän liikkuvuuden sidosryhmien edustajille. Näin pystyttiin tunnistamaan sidosryhmien kohtaamia esteitä ja mahdollisuuksia.

Erytishankkeiden analyysissä korostettiin hankkeiden kykyä löytää alueiden tilanteeseen sopivia konkreettisia ratkaisuja. Tutkimuksessa analysoitiin myös alueen ja Euroregio-alueen strategista suuntaa tarkastelemalla hyvää rajat ylittävää liikkuvuutta muilla Ranskan raja-alueilla.

Kun otetaan huomioon Nouvelle-Aquitainen alueen eurooppalainen status, CESER neuvoo sisällyttämään koulutukseen ja työllisyyteen liittyvän liikkuvuuden kiinteäksi osaksi Euroregio-yhteistyötä. Tämä neuvo koostuu käytännössä kymmenestä strategisesta suosituksesta ja erityistimenpiteestä.

Rajat ylittävän yhteistyön osalta tutkimuksesta käy ilmi, että toisin kuin yleisesti ajatellaan, liikkuvuus ei rajoitu vain yksittäisiin rajanylityksiin, vaan se voi olla kollektiivista ja institutionaalista.

■

LUE LISÄÄ

<https://bit.ly/3OpFfE5>

HANKKEET

JUHLI MUOTOILUA
LAHDESSAKOKONAINVESTOINTI
598 438 EUROAEU-RAHOITUS
418 910 EUROA

Lahdessa avataan entisen panimon tiloihin uusi taiteelle, julisteille ja muotoilulle omistettu keskus. EAKR-rahoitteen aloitteen tavoitteena on esitellä ja elvyttää kaupungin muotoiluteollisuuden historiaa.

”Kokemuskeskuksen” sydän on uusi Lahden taide- ja muotoilumuseo, joka avataan vuonna 2021. Taiteeseen, muotoiluun, elämäntapaan ja digitaaliseen teknologiaan keskittyvään museoon siirretään myös kaupungin nykyinen taide- ja julistemuseo.

Keskukseen tulee lisäksi taide- ja muotoiluliike, ravintola ja pienpanimo sekä työskentelytiloja ja kokoustila luovien alojen ammattilaisille.

Keskuksen tavoitteena on tukea paikallisen muotoiluosaamisen elvyttämistä. Lahti oli arvostettu luovan teollisuuden keskus 1990-luvun alkupuolelle saakka, minkä jälkeen lama iski voimakkaasti paikalliseen valmistusteollisuuteen, kuten huonekalu-, tekstiili- ja vaatevalmistajiin.

Työttömyys on pysynyt sen jälkeen korkealla tasolla, mutta keskuksen odotetaan antavan pontta paikalliselle elinkeinoelämälle houkuttelemalla uusia yrityksiä, asukkaita ja vierailijoita. Hankkeessa on syntynyt jo kaksi työpaikkaa. Keskuksen avautuessa syntyy suoraan 10-20 uutta työpaikkaa. Keskuksen odotetaan synnyttävän myös uutta luovaa toimintaa ja palveluteollisuutta.

Aloite puhalttaa uutta henkeä myös historialliseen 1800-luvun rakennukseen, jossa toimi aikaisemmin Mallasjuoma-panimo. Kiinteistö muunnettiin Malski-keskukseksi, josta osa on vuokrattu kaupungille Lahden taide- ja muotoilumuseota ja -keskusta varten. Näin suojellaan myös paikallista arkkitehtuuriperintöä.

Sitouttava kokemus

Uuden keskuksen suunnitelmat, toimintasuunnitelmat ja konseptit kehitettiin Lahden ammattikorkeakoulun muotoiluinsituutin vetämässä Tajumo-hankkeessa, joka toteutettiin yhdessä Lahden museoiden ja Lahti City ry:n kanssa.

Hankkeen aikana järjestettiin kattavia työpajoja, tehtiin syvähaastatteluja sekä vierailtiin suomalaisissa ja ulkomaisissa museoissa. Näiden toimien avulla tiimi laati keskukselle toimivia liiketoiminta- ja yhteistyömalleja sekä kehitti tapahtuma-, näyttely- ja palveluideoita, jotka voisivat houkuttaa niin kansainvälisiä kuin suomalaisia vierailijoita.

Prosessiin osallistui myös muita keskuksesta kiinnostuneita ryhmiä, kuten taiteilijoita, muotoilijoita, galleristeja ja muita museoalan asiantuntijoita, luovien alojen yrityksiä, paikallisia korkeakouluja, ateriapalveluyrityksiä sekä tapahtumapalveluja.

Avoimuuden varmistamiseksi kaikki kehittämistyöpajat, seminaarit ja tapahtumat olivat yleisölle avoimia. Osallistujia kannustettiin kertomaan näkemyksiään keskuksen sisustuksesta ja kalusteista sekä tutustumaan siihen, miten uuden audiovisuaalisen teknologian avulla voidaan laajentaa vierailijakokemusta.

Museolla on jo suunnitteilla innovatiivisia näyttelyjä tuleville vuosille, ja se haluaa laajentaa toimintaansa. Tuloksena on mielenkiintoinen keskus, joka rikastuttaa Lahden elinkeino- ja kulttuurielämää. ■

LUE LISÄÄ

<http://www.lahdenmuseot.fi/museot/en/lad/>

HANKKEET

TULVARISKIPALVELU SUOJAA
KYPROSTA JA KREIKAN SAARIAKOKONAISINVESTOINTI
1 159 248 EUROAEU-RAHOITUS
985 361 EUROA

Itäisen Välimeren sääolosuhteille alttiilla alueilla asuvat saavat varhaisia tulvavaroituksia ympäristö-riskien hallinta- ja tietopalvelulta (ERMIS-F), joka kehitettiin Euroopan aluekehitysrahaston rahoittamassa rajat ylittävässä hankkeessa.

Tulvat ovat kasvava riski, sillä ilmastonmuutos aiheuttaa rankkoja vesisateita. ERMIS-F-hankkeessa suunniteltiin Kyprokselle, Kreetalle ja Pohjois-Egeanmeren saarille verkkojärjestelmä, joka auttaa asukkaita, yrityksiä, tutkijoita ja julkisia palveluja rajoittamaan tulvien tuhoja.

Tulostettavista kartoista ihmiset näkevät, onko heidän kotinsa tai maansa vaarassa ja millaisiin suojoitimiin heidän pitäisi ryhtyä. Portaalista käyttäjät löytävät paikkatietoja, joiden avulla he voivat luoda karttoja haluamallaan tiedoilla. ERMIS-F-palvelu lähettää tietojen perusteella paikallisviranomaisille varhaisia tulvavaroituksia, jotta nämä voivat suunnitella ennaltaehkäiseviä toimia.

Sosiaalisen verkoston sovellus yhdistää eri sidosryhmät ja mahdollistaa ideoiden ja tietojen vaihtamisen. Kansalaiset voivat myös ottaa älypuhelimillaan tai tableteillaan geomerkittyjä kuvia paikallisista tulvista ja niiden vaikutuksista. Kuvat auttavat viranomaisia ja tutkijoita hallinnoimaan tulvia paremmin.

Tietokanta sisältää tulvariskien hallintatoimenpiteet ja parhaat käytänteet, tiedot aikaisemmista tulvista alueella, lainsäädännön, julkiset viranomaiset sekä ohjelmiston koulutusta tai tulvia koskevia hankkeita varten. Koulutusmateriaalien avulla sekä tapahtumissa ihmiset oppivat käyttämään alustaa ja ymmärtämään tulvien ja ilmastonmuutoksen välisen yhteyden.

ERMIS-F-palvelut ovat maksuttomia. Tiedot ovat saatavilla kreikaksi ja usein myös englanniksi, jotta niin paikalliset kuin vierailijat voivat käyttää tietoja vahinkojen rajoittamiseksi.

Tiedosta tekoihin

Palvelun kehittämiseksi käynnistettiin hanke, jolla autetaan julkisia palveluja ja kansalaisia hyödyntämään luonnonriskien hallinnassa monimutkaista tieteellistä tietoa.

ERMIS-F-tiimi työskenteli paikallisista sidosryhmistä koostuvien fokusryhmien kanssa pilottialueilla (Lesbos, Kreetta ja Kypros). Ryhmissä käsiteltiin tietoa ja laadittiin skenaarioita maankäytön ja ilmastonmuutoksen mahdollisista vaikutuksista tulville alttiilla alueilla.

Teknistä osaamista hankkeeseen toivat hankkeen koordinoija Kyproksen instituutti sekä Egean yliopisto, Kreetan teknillinen korkeakoulu, Hanian kunta, Pohjois-Egean vesilaitos ja Limassolin jätevesilaitos.

Myös pelastuspalvelut, paikalliset hallinnot ja instituutiot, ammattijärjestöt ja ympäristöjärjestöt osallistuivat hankkeeseen.

Kyproksen, Kreetan ja Egeanmeren saarten tiedotuskeskukset auttoivat paikallisyhteisöjä ja edunsaajia käyttämään ERMIS-F-palveluja ja osallistumaan niihin. Edelleen käytössä olevia toimiloja hallinnoivat nyt paikalliset julkisviranomaiset.

ERMIS-F-järjestelmä käyttää avoimen lähteen ohjelmistoa ja hajautettua arkkitehtuuria, mikä helpottaa järjestelmän toistamista muilla alueilla, poliittisen päätöksenteon ja yksityisen tutkimuksen sopeuttamista sekä järjestelmän laajentamista myös muiden riskien, kuten metsäpalojen tai kuivuuskausien, hallintaan. ■

LUE LISÄÄ

<https://ermis-f.eu/>

HANKKEET

SÄÄNSEURANTAJÄRJESTELMIEN PÄIVITYKSET SUOJAAVAT ITALIAN JA KROATIAN RANNIKKOJA

**KOKONAISINVESTOINTI
1 150 000 EUROA**

**EU-RAHOITUS
977 500 EUROA**

Tutkijat ja aluehallinnot tekivät yhteistyötä rajat ylittävässä hankkeessa, jossa autettiin suojelemaan asukkaita ja lieventämään sääilmiöiden aiheuttamia vahinkoja Adrianmeren rannikolla. Tavoitteena on pienentää luonnonkatastrofien riskiä alueella.

Ilmastomuutoksen vuoksi äärimmäisten sääolosuhteiden odotetaan lisääntyvän entisestään tulevaisuudessa. ”Adriatic DSS exploitation for MOnitoring and Risk management of coastal Extreme weather and flooding” (AdriaMORE) -hankkeen tavoitteena on auttaa lieventämään tulvien kaltaisten tapahtumien vaikutuksia Italian ja Kroatian rannikkoyhteisöissä ja niiden ympäristössä.

Hanke perustuu kahteen aikaisempaan Interreg-hankkeeseen, ja siinä päivitettiin aikaisempia, hydrometeorologisten riskien, kuten myrskyjen, seuranta- ja hallintajärjestelmiä. Tiimi keskittyi äärimmäisten säävaroitusten tarkkuuteen ja ajoitukseen. Tavoitteena oli parantaa pelastuspalvelujen ja riskienhallintaelinten käytössä olevaa tietoa ja siten suojella asukkaita.

Italian niemimaan itärannikolla sijaitsevan Abruzzon aluehallinnon mukaan paikalliset pelastuspalvelut ja viranomaiset voivat nyt varoittaa nopeammin äärimmäisistä sääilmiöistä.

Hankkeessa tutkittiin myös osallistuja-alueiden erityisiä haavoittuvuuksia. Molempien maiden hallinnot vaihtoivat parhaita käytänteitä, ja tukea oli tarjolla merenkulkuun, lentoliikenteen hallintaan sekä kaupunkien vesilaitoksille.

Ohjelmistoon lisättiin uusia komponentteja, jotta mukaan saatiin tiettyjä kaistaleita molempien maiden rannikoista. Päivitetty ohjelmisto pystyy hankkimaan ja käsittelemään meteorologisia tutkatietoja erilaisista järjestelmistä. Päivitykset testattiin Pes-carajoen (Italia) ja Neretvajoen (Kroatia) suistoalueilla.

Palojen torjunta

Tuuli ja vesi eivät ole ainoita äärimmäisiä sääilmiöitä aiheuttavia tekijöitä. Myös palot asettavat rannikkoyhteisöt ja merellä olevat alukset suureen vaaraan. AdriaMORE rahoitti aluksen, jota käytetään pääasiassa palonsammutustoimissa merellä ja rannikolla lähellä aluksen kotisatamaa Dubrovnikia, joka on historiallinen merisatama Etelä-Kroatiassa. Alusta voidaan käyttää myös saasteisiin liittyvissä toimissa, kuten uittopatojen sijoittamisessa.

Hankkeen aikana asennettiin myös tuulennopeusprofiili, joka mittaa tutkan tai ääniaaltojen avulla tuulen nopeuden ja suunnan Dubrovnikin ympäristössä. Laite auttaa ennakoimaan vaarallisia sääilmiöitä.

Sään ennakoiminen on entistä vaikeampaa, joten AdriaMORE-hankkeen tulokset tekevät elämästä Adrianmeren rannikkoyhteisöissä turvallisempaa. Hankkeen toimilla suojataan paikallisia asukkaita ja autetaan suojelemaan luonnollisia elinympäristöjä. ■

LUE LISÄÄ

<https://www.italy-croatia.eu/web/adriamore>

HANKKEET

NUORET RÉUNIONILAISET OSOITTAVAT SOLIDAARI- SUUTTA NAAPURIYHTEISÖILLE

**KOKONAISINVESTOINTI
12 601 720 EUROA**

**EU-RAHOITUS
2 211 462 EUROA**

EU-rahoitteisen vapaaehtoisohjelman ansiosta nuoret réunionilaiset saivat työkokemusta erilaisissa organisaatioissa Intian valtamerellä ja eteläisessä Afrikassa.

Réunion on Ranskan merentakainen alue Intian valtamerellä, Mauritiuksen lähellä Madagaskarin itäpuolella. Saaren syrjäinen sijainti on rajoittanut kansalaisten liikkumista, minkä vuoksi alle 30-vuotiaiden työttömyysaste on korkea.

Vuosina 2015–2017 yhteensä 139 nuorta miestä ja naista lähetettiin vapaaehtoistyöhön Intian valtameren Interreg-ohjelman muihin maihin – Australiaan, Komoreille, Intiaan, Keniaan, Madagaskarille, Mauritiukselle, Mosambikiin, Seychelleille, Etelä-Afrikkaan ja Tansaniaan.

Vapaaehtoisten kansainvälisten solidaarisuusjoukkojen ohjelma on EAKR:n ja Réunionin alueellisen neuvoston rahoittama. Ohjelmaa koordinoi ranskalainen kansainvälisen vaihdon ja solidaarisuuden vapaaehtoisjärjestö France Volontaires.

Hakemusten perusteella valitut vapaaehtoiset sijoitettiin yksityisiin ja julkisiin elimiin, kuten ministeriöihin, kaupp- ja teollisuuskamareihin, matkailutoimistoihin, kulttuurikeskuksiin ja yhdistyksiin. Toimialat vaihtelivat kulttuurista, matkailusta, rahoituksesta, ympäristöstä ja tutkimuksesta aina energia-alaan.

Vapaaehtoiset olivat keskimäärin 24–34-vuotiaita ja eri aloilta valmistuneita. Työtehtävät suunniteltiin niin, että ne vahvistavat Réunionin ja muiden alueiden välistä yhteistyötä.

Työjakso kesti yhdestä kolmeen vuoteen, ja vapaaehtoisten kulut korvattiin.

Elämää oikeassa maailmassa

Ohjelma tarjosi motivoituneille nuorille mahdollisuuden kokeilla elämää toisessa maassa sekä tutustua työtehtävien kautta todelliseen työelämään. Réunionilaiset vapaaehtoiset toivat isäntäorganisaatioon omat taitonsa ja oman osaamisensa.

Monet vapaaehtoiset ovat löytäneet kokemuksen jälkeen työpaikan. Vuoden 2018 loppuun mennessä 43 vapaaehtoista oli löytänyt työpaikan. Heistä 14 oli Madagaskarilta, 11 Mauritiukselta, kuusi Komoreilta, kuusi Seychelleiltä, kaksi Mosambikista, kaksi Tansaniasta, yksi Australiasta ja yksi Intiasta.

France Volontairesin tekemän tutkimuksen mukaan 85 prosenttia entisistä vapaaehtoisista oli työssä Réunionissa, Ranskassa ja Intian valtameren alueella. ■

LUE LISÄÄ

<https://www.france-volontaires.org/nos-actions/programmes-ultramarins/la-reunion/>

OHJELMA

20. LOKAKUUTA 2020

Verkkotapahtuma

11. vuotuinen EU:n Itämeren alueen strategian (EUSBSR) foorumi

<https://www.annualforum2020.eu/en/>

OIKEUDELLINEN HUOMAUTUS

Euroopan komissio tai kukaan Euroopan komission puolesta toimiva henkilö ei ole vastuussa seuraavien tietojen käytöstä.

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisu- ja tiedotustoimisto, 2020

PDF: ISSN 1725-8162 KN-LR-20-003-FI-N

© Euroopan unioni, 2020

Tekstin käyttö on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Euroopan komission asiakirjojen käyttöehdoista säädetään päätöksessä 2011/833/EU (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39).

Muiden kuin Euroopan unionin omistamien osien käyttöön tai jäljentämiseen saattaa olla tarpeen pyytää lupa suoraan kyseisen oikeuden haltijoilta.

Lehti on saatavana verkossa 22 kielellä osoitteessa http://ec.europa.eu/regional_policy/fileinformation/publications/panorama-magazine/

Tämän numeron sisältö valmistui lokakuussa 2020.

VALOKUVAT (SIVUT):

Kansi: © iStock/imantsu

Sivu 3: © Euroopan unioni

Sivu 4: © iStock/elenabs

Sivu 5: © iStock/fiskes

Sivu 6: © iStock/Motortion

Sivu 7: © iStock/AndreyPopov

Sivu 8: © Euroopan unioni / Paolo Poce

Sivu 9: Vasen © iStock/skynews; oikea © Prostock-Studio

Sivu 10: © Euroopan unioni

Sivu 12: © EstLat

Sivu 13: © iStock/LordRunar

Sivu 14: © iStock/Thomas Demarczyk

Sivu 15: © Ulkoministeriö, Slovenia

Sivu 16: © iStock/MATJAZ SLANIC

Sivu 17: © iStock/gremlin

Sivut 19, 20: © iStock/imantsu

Sivu 22: © Valtiovarainministeriö, Latvia

Sivu 25: Vasen © Latvian yliopisto; oikea © iStock/onurdongel

Sivu 26: Vasen © iStock/MediaProduction; oikea © Hugo.lv

Sivu 27: Vasen © Vizulo; oikea © Goldcastle7

Sivu 28: © Grindeks

Sivu 34: 01 © Instituto Pedro Nunes; 02 © Utrechtin

kestävyyssinstituutti; 03 © Aberdeenin kaupunginvaltuusto;

04 © EcoPlus – Ala-Itävallan elinkeinovirasto;

05 © LUT-yliopisto

Sivu 35: 01 © Al'Terre Breizh; 02 © Hauts-de-Francen alue;

03 © CVR – Centro de Valorização de Resíduos; 04 © Saksan

ympäristövirasto; 12 © Lännen kehityskomitea;

Sivu 36: 01 © CARNET - Kroatian akateeminen tutkimusverkosto;

02 © Elblagin arkeologian ja historian museo; 03 © Luulajan

teknillinen korkeakoulu; 04 © Napolin yliopisto "Federico II";

05 © O'clock

Sivu 37: 01 © Lillen kaupunki; 02 © DOIC vzw ; 03 © Leipzigin

kaupungin asunto- ja kaupunkikehitystoimisto; 04 © SOS-

Kinderdorf Berlin e.V.; 05 © Viladecansin kunta

Sivu 38: 01 © Unione dei Comuni della Bassa Romagna ;

02 © Alytusin kaupungin yhteisökeskus; 03 © Helsinki-

Uudenmaan alueneuvosto; 04 © Kindervereinigung

Chemnitz e.V.; 05 © Association SEE ICT

Sivu 39: © CESER

Sivu 40: © iStock/vicnt

Sivu 41: © iStock/mpalis

Sivu 42: © iStock/HABY

Sivu 43: © iStock/fstop123

STAY CONNECTED

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EUinmyRegion

EUinmyRegion

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

EUinmyRegion

euinmyregion

ec.europa.eu/commission/commissioners/2019-2024/ferreira_en
[@ElisaFerreiraEC](https://twitter.com/ElisaFerreiraEC)

■ Euroopan unionin
julkaisutoimisto

Euroopan komissio
Alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto
Viestintä – Agnès Monfret
Avenue de Beaulieu/Beaulieulaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
Sähköposti: regio-panorama@ec.europa.eu